

Onderweg

parochie
**HH. Twaalf
Apostelen**

Vredesweek 2017
Jaargang 5 - nummer 6

IN DIT NUMMER O.A.

**Parochiebrede
startviering**

**In de spotlights:
Jan den Hartog**

**Geloven we of
geloven we het
wel?**

Inhoud:

Jaargang 5, nr. 6

Colofon

Van de pastores

Platformoverleg/Motorenzegening

Van de bestuurstafel/

Startbijeenkomst te Lochem

Prophetie en kunst/PCI

Maria Tenhemelopneming/

Oogstdankviering

Vredesweek/Willibrordprocessie

In de spotlights: Jan den Hartog

Samen naar de kerk/Helmantel

Byzantijnse liturgie/Memorial Concert/MIVA-collecte

Kunst in de Kerk/Ouderendag Baak

Uit de geloofsgemeenschappen

Zutphen

Brummen

Bijlage vieringenschema

Vieringenschema

Uit de geloofsgemeenschappen

Joppe

Lochem

Vorden

Borculo

Ruurlo

Hengelo

Keijenburg

Baak

Drempt

Olburgen / Inspiratie!

Steenderen

Vierakker

Kids & Teens

Onze Koren:

Vorden Cantemus Domino

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 7: 29 september 2017

betreft periode 7 oktober t/m 3 december

Inleveren kopij tot 8 september 2017

COLOFON

Redactie:

Theo Lam	Hans Limbeek
Magda van Ommen	Gerrit te Vaarwerk
Huub Winkeler	Joseph Wissink

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

Bankrek.nr.: **NL97RABO0155113046**
Ook voor uw bijdrage aan Onderweg o.v.v. uw locatie.

Internet: **www.12apostelen.nl**
Email: **redactie@12apostelen.nl**

Vormgeving en realisatie: Repro Design, Zutphen

Foto omslag: Motorenzegening (Blz. 4)
Kleine foto: Kunst in de kerk (Blz. 12)

Ontmoeting

Wie in de vakantieperiode van huis is geweest, zal ongetwijfeld hebben gemerkt dat je overal om je heen mensen ontmoet die ook onderweg zijn: grote mensenmassa's op Schiphol, overvolle treinen, lange files op de autosnelweg, talloze e-bikers en zelfs op eenzame wandelpaden loop je zelden alleen. Wat brengt al deze mensen ertoe op pad te gaan? Zijn het de fraaie vakantiefolders, uitnodigende websites of de behoefte uit te rusten op mooie zonovergoten stranden? Er zijn ook mensen die vrienden, bekenden of familie willen ontmoeten of 'gewoon' op weg zijn naar het werk. Zelf heb ik een gedeelte van het pelgrimspad naar Santiago de Compostela gelopen. Juist de mensen die je daar ontmoet, maken het eenvoudig God in de ander te zien. Zoals eten en drinken het lichaam voedt, zo is de medemens de bron van je spiritualiteit. Is de ander niet de kern van waar je leven om draait? Als je de intentie hebt God bij je binnen te brengen, werkt elke ontmoeting als een ontkiemend zaadje op het spirituele levenspad. Onderweg zijn met de ander, is onderweg zijn in jezelf. Je bent niet op weg naar een tastbaar doel, maar naar inzicht en wijsheid, om uiteindelijk bij jezelf thuis te komen. In die geest hoop ik u op 3 september in de startviering in de St. Josephkerk in Lochem te ontmoeten.

Gerrit te Vaarwerk

Telefoonnummer voor:
Ziekenzalving, ziekenzegen en uitvaart 06 103 19 638

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen:

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor; voorzitter
L.A. (Louis) van Dijk, vicevoorzitter
Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-Giesen, secretaris
portefeuille personeels- en vrijwilligersbeleid
G.A.G. (Gerard) Stolwijk RA, penningmeester
T.J.G.M. (Theo) Lam, portefeuille communicatie
H.G.J. (Herman) Heuver, portefeuille gebouwen en begraaftplaatsen

Onderweg / Informatief

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team:

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
tel. 06 53 21 40 17
Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenburg
Email: h.scheve@12apostelen.nl

J. (Jaap) van Kranenburg,
pastoraal werker, tel. 06 51 23 03 05
p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen
Email: j.vankranenburg@12apostelen.nl

M.J.B. (Marga) Engelage-van Langen,
pastoraal werker, tel.: 06 29 40 53 03
p/a Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen
Email: m.engelage@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie:

Mieke Degen en Magda van Ommen
Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;
Tel.: 0575 711310;
dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur
Email: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen
De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen kunt u vinden op de betreffende locatiepagina vanaf blz. 13.

Assistentie Pastoraal Team:

Diaken A.J.M. (Anton) Bos
Tel.: 06 44902208
Email: a.bos@12apostelen.nl

Diaken V.Th.Th. (Theo) ten Bruin:
Tel.: 06 18581803;
Email: t.tenbruin@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen
Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:
Dinsdag 18.30-19.30 uur. Tel.: 0545 272320
Email: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam,
parochiemedewerker, tel.: 06 39639364
Email: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk,
parochiemedewerker, tel.: 06 47153610
Email: g.spekkink@12apostelen.nl

M.J. (Marian) Storteler-Wopereis,
parochiemedewerker, tel.: 06 11178334
Email: m.storteler@12apostelen.nl

Onderweg / Van de pastores

Vrede, vrede zij met u!

Van 16 t/m 24 september is de Vredesweek en staan we stil bij wat vrede voor ons betekent. Maar vrede is iets wat altijd onze aandacht vraagt en nodig heeft. Vrede, het klinkt zo mooi maar ze is soms ver te zoeken. Kijken we naar het wereldgebeuren, of in eigen land of mogelijk in eigen omgeving of in eigen kring: er heerst veel onvrede.

Onvrede

Het woordenboek vertaalt het met: ongenoegen, ergernis, mishagen, misnoegen, ontevredenheid, onmin, onenigheid, ruptuur, ruzie, twist. Een toestand waarin men in ernstig conflict is met anderen. Synoniemen zijn: ruzie, bonje, disharmonie, herrie, kif, kift, onaangenaamheden, onaangenaamheid, onenigheid, onmin, stront, trammelant, twist, kwestie, mot, heibel.

Onvrede is van alle tijden en in onvrede schuilt het gevaar van ernstige conflicten en oorlogen. We moeten daarom waakzaam zijn, ons niet achter ieders mening en oproep scharen. We moeten het probleem genuanceerd en van alle kanten bekijken.

Zien we de consequenties van overtuigingen, populistische kretes en gedrag? Wijzen we de ander aan als oorzaak van alles? Willen we zelf buiten schot blijven? Of zijn we in staat zelf toe te geven, te geven in plaats van te nemen, het belang van de ander voorop te stellen in plaats van het eigen belang?

Profeet van vrede

Profeten, profetessen, je hoort ze overal. Sommigen hebben hun 'waarheid' al in pacht en gaan daarbij te keer, anderen spreken volhardend en zacht.

Wat ze zeggen is geen gemakkelijk geluid, het schuurt, soms met een waarschuwend gebaar en brengt ons in verwarring: wat kies ik? Wat houd ik voor waar?

Dan komt er een, die spreekt van vrede en dan een ander, telkens weer... Zij vragen ons om op te staan en samen – niet morgen maar vandaag – die moeilijk begaanbare weg van vrede te gaan.

Felicia Dekkers

Grote profeten, kleine profeten, profeten van alledag

We kunnen leren van de profeten die God stuurde. Kan hun boodschap ook voor ons van toepassing zijn? Ja, want altijd gaat het om omkeren, terugkeren naar God, Zijn liefde laten werken door jouw

Afbeelding: Pablo Gargallo, De profeet (1933). Openluchtmuseum Middelheim, Antwerpen

spreken en handelen heen. Er zijn ook nu nog profeten die Gods woord spreken. Mensen die opstaan en zich durven uitspreken ook al is het niet wat de ander wil horen. Die durven opkomen voor de mens in nood, voor de mens in de knel. Die een weerwoord spreken tegen hen die oproepen tot haat en vergelding. We hebben altijd profeten nodig die steeds het Woord van God laten klinken en uitdragen.

Je kunt opkijken tegen de profeten en jezelf te klein voelen in het grote speelveld dat de wereld is. Maar je kunt ook een profeet zijn van 'alledag'. Je hoeft niet goed gebekt te zijn: spreek de 'woorden van liefde'! Oprecht gesproken waardering, het goede in de ander willen zien en benadrukken. De kracht van de herhaling werkt niet alleen bij het negatieve maar zeker ook in het positieve. En als gelovigen mogen we ons ook afvragen: laat ik mij aanspreken door God? Spreekt Hij door mij?

Als we ons verdiepen in Gods Woord en bedoeling, zullen we leren onderscheiden en zien dat het altijd om liefde gaat, om samen leven en werken, om verdraagzaamheid en gerechtigheid. Dan werken we aan vrede.

We hebben profeten nodig die ons steeds iets laten zien van Gods bedoeling. Zien wat het betekent in vrede te leven, kunnen dromen als het nog niet zover is. Hoop houden dat het mogelijk is en vertrouwen en bidden om Gods hulp.

God van alle mensen,
om uw Vrede bidden wij voor hen die moeten leven te midden van onrecht en haat aanslagen en oorlogen verwoesting en verwarring racisme en discriminatie, uitbuiting en vernedering honger en armoede, ziekte en dood, angst en onzekerheid.

Doe ons Verbeelden opnieuw! verbreek de angst voor wie anders is, leer ons dromen opnieuw van dat Messiaanse Rijk waar mensen zich weten te verbinden met elkaar in liefde, recht en vrede. Amen

Bron: gedicht en gebed, Pax Vredeskrant 2017

Met hoop en vertrouwen dat God door ons wil werken, kunnen wij zijn profeten zijn. Vrede wens ik u, de vrede van Christus.

Marga Engelage-van Langen,
pastoraal werker

Geloven we of geloven we het wel?

Onder deze titel werd er op 1 juni een platformbijeenkomst georganiseerd in het Ludgerusgebouw te Vierakker. Praktisch alle leden van de locatieraden en pastoraatgroepen van de geloofsgemeenschappen uit onze parochie HH. Twaalf Apostelen waren gekomen. De opkomst was dus hoog!

De bijeenkomst werd geopend met een kort gebed door pastoor Harry Scheve. Na een korte introductie door parochiebestuurslid Theo Lam, die vicevoorzitter Louis van Dijk verving wegens verandering, nam pastor Jaap van Kranenburg het woord namens het pastoraal team. In de vorige bijeenkomsten van het platformoverleg is er veel aandacht besteed aan communicatie. Ook werd er vaak gesproken over onze toekomst als geloofsgemeenschap. Daarbij kwamen vooral wereldse zaken als kerkbezoek, financiën, vrijwilligers, leeftijdsontwikkeling, gebouwen en begraafplaatsen aan de orde. Jaap van Kranenburg gaf mede namens Marge Engelage aan, dat het echter vooral ook zaak is dat bezieling en spiritualiteit onze fundamenten blijven: uiteindelijk is het immers onze bezieling die van essentieel belang is om onze geloofsgemeenschappen vitaal te houden. Deze gedachte, of eigenlijk dit uitgangspunt, wordt onder woorden gebracht door twee

op deze platformavond geponeerde stellingen:

1. De kracht (vitaliteit en continuïteit) van de 'grote parochie' is mede afhankelijk van de levenskracht, het vitale geloofsleven, van de lokale geloofs-gemeenschappen die samen de parochie vormen.
2. De kracht (vitaliteit en continuïteit) van de lokale geloofsgemeenschap is mede afhankelijk van het individuele geloof van parochiaan/vrijwilliger.

Om bovenstaande stellingen gestalte te geven, is een bezinningsproces over onze identiteit noodzakelijk. Wat is de kerk? Een gebouw, een pastor en vieringen op zondag (traditie). Maar ook een gemeenschap, geloof en handelen naar dat geloof (evangelie). De kernfunctie van de kerk is de gezamenlijke identiteit. Voor onze geloofsgemeenschappen betekent dat: bezield zijn door het geloof, een naar buiten gerichte blik en leven als een echte gemeenschap. Deze drie hoofdthema's werden verder door Marge Engelage toegelicht.

Maar nu de praktijk. Hoe kunnen wij daar als geloofsgemeenschappen ons 'voordeel' mee doen? Van belang is dat de geloofsgemeenschap zich wil openstellen voor nieuwe inzichten. Dat ze met een naar buiten gerichte blik in de wereld staat,

maar ook wil leven als een echte gemeenschap die meer een familie wordt dan alleen een organisatie.

Jaap en Marga zijn inmiddels begonnen met de pilot van een project: in de geloofsgemeenschap H. Willibrord in Steenderen wordt aan de hand van de Bijbeltekst over Martha en Maria (Lucas 10, 38-42) getracht om tot nieuwe inzichten te komen om de geloofsgemeenschap vitaal te houden. In de praktijk betekent dat: bezield door geloof, werken in de geloofsgemeenschap. Dit betekent dat er een bewustwordingsproces op gang wordt gebracht over het eigen geloofsleven in de context van het werken als vrijwilliger in de kerk en daarover communiceren. Het project zal bestaan uit groepsbijeenkomsten met sleutelfiguren uit de verschillende geloofsgemeenschappen.

Er werd aandachtig geluisterd die avond, zeker toen de vraag gesteld werd door Marga, welke geloofsgemeenschappen in navolging van Steenderen ook willen meewerken aan dit project. Spontaan gaven Vorden, Joppe, Hengelo en Keijzenburg zich hiervoor op. De andere geloofsgemeenschappen toonden zeker hun interesse, maar wilden deze vraag graag eerst in eigen kring bespreken. Theo Lam sloot deze toch weer bijzondere avond af met dankzegging aan Marga en Jaap voor hun inzet om dit belangrijke project - het spiritueel ondersteunen van onze geloofsgemeenschappen - gestalte te geven.

Huub Winkeler

Zegening in Wichmond

Dat pastoor Harry Scheve een motorevenement opluistert, kan beslist bijzonder worden genoemd. Zaterdag 8 juli was de pastoor in Wichmond op het evenement 'MotorDok' te vinden. Het evenement, dat georganiseerd was door een groep Wichmondse motorvrienden samen met de eigenaren van het lokale café D'n Olde Kriet (DOK), bestond uit een markt met motor gerelateerde producten, een verkiezing van de mooiste motoren en een toertocht door de Achterhoek. Dat de deelnemers aan de toertocht bij de start hun motor lieten zegenen, was ook voor de pastoor een nog onbekend fenomeen, waaraan hij overigens met zichtbaar plezier zijn medewerking verleende.

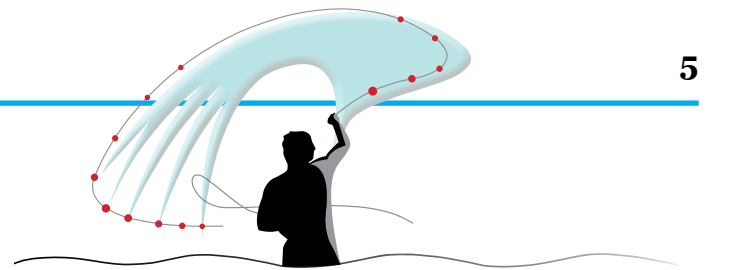
Gerrit te Vaarwerk

Vrijwillige bijdrage Onderweg

In een van de vorige nummers van *Onderweg* hebben wij u gevraagd om mogelijk een vrijwillige bijdrage te doen voor ons parochieblad *Onderweg*. Veel positieve toezeggingen en bijdragen hebben we al mogen ontvangen! Daarvoor onze hartelijke dank! Mocht u echter nog niet in de gelegenheid zijn geweest om de informatie te lezen over deze vrijwillige bijdrage, dan vindt u de informatie nog terug in nummer 4 van *Onderweg* of op onze website: www.H.H.12apostelen.nl. Dank voor uw aandacht en bijdrage. Namens de redactie van *Onderweg*.

Huub Winkeler

U komt toch ook?

Het parochiebestuur en het pastoraal team van de parochie HH. Twaalf Apostelen nodigen alle parochianen uit voor de parochiebrede startviering op zondag 3 september 2017 van 10.00 tot 12.30 uur in de H. Josephkerk Nieuweweg 18 te Lochem. Komt allen!

De parochie HH. Twaalf Apostelen bestaat uit 14 geloofsgemeenschappen en is over een groot gebied verspreid. In elke geloofsgemeenschap wordt gevierd en kent men elkaar, er wordt in verschillende geloofsgemeenschappen ook over de grenzen heen al op verschillende wijze met elkaar samengewerkt en gevierd. Één keer per jaar willen wij dat als één parochie doen. Ditmaal komen we bij elkaar in de geloofsgemeenschap H. Joseph in Lochem.

Het breed parochieel team – pastores, diakens en parochiemedewerkers – zullen gezamenlijk voorgaan in de openingsviering om 10.00 uur. Een projectkoor met zangers en zangeressen uit heel de parochie zal de zang verzorgen. Na afloop van de viering is er onder het genot van koffie, thee of ranja met iets lekkers, volop ruimte om elkaar te ontmoeten. Het breed parochieel team zal om 12.30 uur de bijeenkomst afsluiten met een parochielied.

Voedselbank

We staan niet alleen stil bij ons eigen wel en wee maar ook dat van mensen die het niet breed hebben en elke hulp die er is kunnen gebruiken. We vragen u daarom producten mee te brengen voor de voedselbank. In sommige geloofsgemeenschappen kunt u de producten ook inleveren in de daarvoor bestemde mand achter in de kerk. De bezoekgroep zorgt er dan voor dat het in Lochem komt.

Parkeren

U kunt gratis parkeren op het Graafschapterrein, een grote parkeerplaats aan de Prins Bernhardweg bij Albert Heijn, Jumbo en Lidl. Deze parkeerplaats is ca. 200m van de kerk.

Tot ziens op 3 september!

De voorbereidingscommissie:

Ineke Peterse, parochiebestuur

Marga Engelage, pastoraal team

Locatieraad en pastoraatsgroep H. Joseph, Lochem.

Van de bestuurstafel

Een update

Nu ik zo'n maand of negen in functie ben als vicevoorzitter van het parochiebestuur is het tijd voor een update. De eerste maanden heb ik gebruikt om de verschillende locaties te bezoeken en vergaderingen bij te wonen van de locatieraden/pastoraatgroepen. Wat mij is opgevallen is dat de mensen van de locatieraden en de pastoraatgroepen gedreven en enthousiaste mensen zijn die hun taken vol passie uitvoeren. Ik heb de meeste kerken van onze parochie bekeken en kunnen zien dat de kerken in goede staat verkeren en natuurlijk zijn het mooie kerken! Verder hebben we vanuit het bestuur met een aantal locaties gesproken die zelf hebben aangegeven het de komende vijf jaar moeilijk zullen krijgen, waarbij het krijgen van vrijwilligers het grootste probleem is. Veel mensen willen wel een keer helpen, maar zitting nemen in de locatieraad is dan toch een stap te ver. Het kerkbezoek in een aantal locaties baart ook zorgen. Financieel gaat het met de meeste locaties goed. Het teruglopen van het kerkbezoek en het teruglopen van vrijwilligers voor locatieraden kan op termijn consequenties hebben voor het aantal kerken dat we kunnen openhouden in onze parochie. Om een beter samenwerking te laten ontstaan met onze omringende parochies is er onder leiding van Vicaris Pauw een vicevoorzitters-overleg gestart waar er nu twee van zijn geweest. In dit overleg wordt, daar waar mogelijk, samengewerkt maar ook getracht kosten te besparen bij verzekeringen etc. Ondertussen heeft het bestuur weer een secretaris. In onderling overleg heeft Ineke Peterse besloten deze taak op zich te nemen. Dit betekent nog wel dat we op zoek zijn naar een bestuurslid waarbij een aantal verschillende zaken in de portefeuille zullen komen.

Vooruitkijkend naar volgend jaar kijk ik uit naar de restauratie van de toren van de H. Johannes de Doper in Zutphen, ik verwacht dat we een aantal huurcontracten gaan verlenen en de oude pastorie in Brummen wordt verkocht. De conclusie is dat we er als parochie over het algemeen goed voorstaan, er zijn echter wel een aantal locaties waar aandacht benodigd is. Zoals al aangegeven is het vinden van vrijwilligers voor locatieraden en bestuur erg moeilijk, dus bij deze een oproep namens de diverse locaties en ook namens het bestuur: heeft u interesse in een rol binnen een locatie- of in het parochiebestuur meldt u dan aan!

Louis van Dijk

Profetie en kunst; een cursus en een kloosterdag

Profeet Jesaja, sculptuur, 1120-1135, Souillac (Lot/Frankrijk)

De profeet en de kunstenaar hebben opmerkelijke overeenkomsten. Beiden zijn zieners. Beiden houden de samenleving een spiegel voor. Vanuit een zuiver gevoel voor recht en onrecht stellen ze bepaalde misstanden aan de kaak. De Oudtestamentische profeet ziet bijvoorbeeld hoe een machtsbeluste koning onder een hoedje speelt met religieuze leiders. Een hedendaags kleinkunstenaar of cabaretier maakt de mensen aan het lachen, maar tegelijkertijd kan hij mensen aan het denken zetten over bepaalde maatschappelijk thema's. Wat voor spelletjes spelen onze politici? Maar ook: hebben we zelf wel oog voor de zwakke in de samenleving? Is ons denken niet vooral ingegeven door angst en/of egoïsme?

Pastoraal werkers Ben Piepers, Anette Zoet en onze eigen Marga Engelage stellen momenteel een 6-delige cursus samen die dit najaar van start zal gaan in het parochie-secretariaat in Zutphen. Teksten van de profeten Amos en Jesaja en hedendaagse kunstwerken zullen worden bestudeerd om te duiden wat de boodschap van de profeet/kunstenaar is. Gekeken zal ook worden naar welke verbanden er te leggen zijn tussen kunstwerk en tekst.

Los van de 6-delige cursus is er ook een kloosterdag die in het teken zal staan van kunst en profetie. Hierbij zal de profeet Jona centraal staan. Zijn verhaal zal worden verkend in al zijn geïmpliciteerdheid. Beeldende kunst, een stiltewandeling in de natuur en deelname aan het middaggebed en vesper in de abdij staan ook op het programma. Deze kloosterdag zal zijn op 10 april 2018 in abdij Koningsoord in Arnhem/Oosterbeek.

Cursus profeet en kunstenaar: zieners

Begeleiding: pastoraal werker Marga Engelage-van Langen
Data: 2 oktober, 6 november, 4 december 2017, 8 januari, 12 februari, 12 maart 2018, reservedatum 9 april 2018
Tijd: van 19.30 tot 21.30 uur
Plaats: Vergaderzaal, secretariaat HH. Twaalf Apostelen Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen
Kosten: € 20,- voor 6 bijeenkomsten
Aanmelding: o.v.v. naam, voornaam, emailadres en telefoonnr. **vóór 25 september 2017** bij pastoraal werker Marga Engelage-van Langen,
telefoon: 06-29405303,
email: m.engelage@12apostelen.nl

Kloosterdag

Begeleiding: Ben Piepers
Datum: dinsdag 10 april 2018 (onder voorbehoud)
Plaats: Abdij Koningsoord in Arnhem/Oosterbeek
Kosten: € 25,00 incl. koffie/thee, soep. Lunch zelf meebrengen
Aanmelding: o.v.v. naam, voornaam, emailadres en telefoonnr. **vóór 15 maart 2018** bij pastoraal werker Marga Engelage-van Langen, tel.: 06-29405303
email: m.engelage@12apostelen.nl

In elk nummer van *Onderweg* vindt u een bijdrage van de PCI van onze parochie. De PCI en het parochiebestuur hebben elk hun eigen verantwoordelijkheid, maar werken op verschillende gebieden samen. Het is dan ook goed dat de PCI in *Onderweg* laat zien welke activiteiten er zoal zijn en wat de mensen die actief zijn in de PCI van de parochie en lokaal in de geloofsgemeenschappen, zoal bezighoudt. Dit keer een reisverslag van bestuurslid Fons Stapelbroek, geheel passend in deze zomerse tijd.

Op vakantie

Op vakantie in Canada was ik op bezoek bij familie in Calgary. Ik vroeg mij toen af of ze in Canada ook een plaatselijke Caritas kennen. In gesprek met mijn nicht bleek dat zij daar geen Caritas kennen zoals bij ons, maar dat er wel een landelijke Caritas bestaat. Vanwege dit verschil ben ik me eens gaan verdiepen in de vraag hoe de Caritas in Canada georganiseerd is.

Canada bestaat dit jaar 150 jaar en heeft niet de traditie van de Caritas zoals wij die in Nederland kennen. Bij ons is het vermogen in het verleden gevormd door onder andere giften, legaten en erfenissen. De opbrengsten van vastgoed, erfpacht e.d. wordt heden ten dage nog steeds gebruikt voor de armoedebestrijding. In Canada werd pas in 1967 een formele Caritas organisatie opgericht. Het is dit jaar dus 50 jaar geleden dat tijdens de conferentie van de katholieke Bisschoppen Caritas Canada werd opgericht, de officiële Internationale Ontwikkelingshulporganisatie van de katholieke kerk in Canada.

Zoals de naam al suggereert, ondersteunt deze organisatie vooral internationale projecten. In de vijftig jaar die de organisatie bestaat, is zij onder het motto 'Development and Peace' (Ontwikkeling en Vrede) actief in meer dan honderd landen. Zo zijn er hulpprojecten in Afrika, Latijns Amerika, Azië en het Midden Oosten, die worden gefinancierd uit landelijke collectes en giften.

Naast deze internationale acties zijn er echter ook plaatselijke activiteiten. Naast het werk dat de overheid doet aan lokale armoedebestrijding zijn er, net zoals bij ons, ook in Canada plaatselijke voedselbanken. Mooi om te zien dat mijn nicht daarin als vrijwilligster actief is!

Fons Stapelbroek
bestuurslid PCI HH.Twaalf Apostelen

Maria-Tenhemelopneming

15 augustus is de datum waarop het Hoogfeest van Maria-Tenhemelopneming wordt gevierd. Ook in onze parochie zal er speciale aandacht zijn voor deze dag van Maria. In Borculo en Joppe is er zelfs een parochiefeest omdat de kerken in beide plaatsen naar deze gebeurtenis rond Maria zijn vernoemd. In Keijzenborg zal er een speciale eucharistieviering zijn waarin Maria centraal staat en in Zutphen zal het Gregoriaans Getijdenkoor de Mariavespers verzorgen.

Maria-Tenhemelopneming is ontstaan in het Oost-Romeinse Rijk en in de 7e eeuw overgenomen door Rome. Herdacht wordt dat Maria met lichaam en ziel door God is opgenomen in de hemel. In de Bijbel wordt met geen woord gesproken over deze gebeurtenis. Maar er zijn verschillende legenden en overleveringen in de kerkelijke traditie waarin er wel over verteld wordt. In een ervan is het verhaal dat de apostel Thomas in zijn eentje bij het graf van Maria aankwam en toen getuige was van de tenhemelopneming van Maria. Daarbij kreeg hij de gordel van Maria. Toen hij dit aan de andere apostelen vertelde,

geloofden deze hem niet totdat hij hun de gordel en het lege graf toonde. Er is echter ook een andere overlevering in de traditie. Daarin wordt verteld dat alle apostelen behalve Thomas getuige zijn van Maria's dood en tenhemelopneming. Als Thomas zich later bij hen aansluit gelooft hij het in eerste instantie niet. Maar als plotseling Maria's gordel uit de hemel valt gelooft hij alsnog dat Maria lijfelijk ten hemel is gevaren. Een beetje het omgekeerde verhaal dus. Deze laatste Thomas komt dus meer overeen met de ongelovige Thomas van het evangelie.

Nadat op het concilie van Efeze (431) Maria de titel 'Moeder van God' kreeg toebedeeld kende de Mariaverering een sterke opgang. Waren de oudste Mariafeesten, Maria Boodschap en de Opdracht in de tempel, nog vooral op Christus gericht, vanaf 'Efeze' kwamen daar de specifiek op Maria gerichte feesten bij, zoals Maria Geboorte en Maria-Tenhemelopneming. Het was de Byzantijnse keizer Mauricius die in 582 Maria-Tenhemelopneming als officiële feestdag invoerde. Een eeuw later nam Rome het over onder paus Sergius.

Tijdens het Eerste Vaticaans concilie (1869-1870) vroegen 200 bisschoppen om de dogmatische definitie van de tenhemelopneming van Maria. Tachtig jaar later, in 1950, kondigde paus Pius XII het dogma van de tenhemelopneming af. In veel katholieke landen (Frankrijk, Spanje, Polen, Italië) is dit Mariafeest een wettelijke feestdag, een 'zondag' dus.

Met het Hoogfeest van Maria-Tenhemelopneming begint in onze Kerk een periode van 30 dagen waarin tal van belangrijke andere Mariafeesten op de kalender staan. Zo is er op 22 augustus Maria koningin, op 8 september Maria Geboorte en op 12 september Naam van de Heilige Maagd.

Hans Limbeek

Vespers Maria Tenhemelopneming

Dinsdag 15 augustus, Maria Tenhemelopneming, verzorgt het Gregoriaans Getijdenkoor in de Zutphense St. Janskerk de Mariavespers van dit hoogfeest. Het gebruikelijke tijdstip van 17.00 uur is, vanwege een doordeweekse dag, verplaatst naar 19.00 uur.

Voor dit meditatief gezongen kerkelijk avondgebed bent u van harte uitgenodigd.

Oogstdankviering bij de Veldkapel in Baak

Ook dit jaar zal er weer een oogstdankviering worden gehouden op de bekende plek: bij de Veldkapel aan de Vordenseweg, tussen Baak en Wichmond.

De plaatselijke afdeling van LTO Noord (Land- en Tuinbouw Organisatie) is – al jaren – de initiatiefnemer. De viering heeft een oecumenisch karakter.

De veldkapel is gebouwd in oorlogstijd, in 1942. In die tijd werden er bij de kapel regelmatig vieringen in de open lucht gehouden. Maar ook na de oorlog bleef dit monument een plek van gebed en bezinning.

U bent van harte welkom bij deze oecumenische viering op zaterdag 19 augustus, om 19.30 uur. Voorgangers zijn pastoraal werker Jaap van Kranenburg en ds. Fini van Zoelen. Bij slecht weer zullen we uitwijken naar de H. Martinuskerk in Baak, maar we hopen ook dit keer weer buiten te kunnen zitten op die prachtige plek om daar Gods lof te zingen en onze dankbaarheid te uiten.

Het thema zal dit jaar zijn 'Alle hens aan dek'. Er wordt veel gevraagd van de verschillende sectoren, denk maar aan derogatie en de invoering van fosfaatrechten en de beslissingen daarover van de regering. Eens te meer wordt duidelijk hoezeer solidariteit geboden is onder de boeren. Alleen dan kunnen we er met elkaar uit komen, zodat aan ieder recht wordt gedaan. De muziekvereniging Nieuw Leven zal ons ook dit keer begeleiden.

U bent van harte welkom! We hopen er weer een inspirerende viering van te maken.

Jaap van Kranenburg en Fini van Zoelen

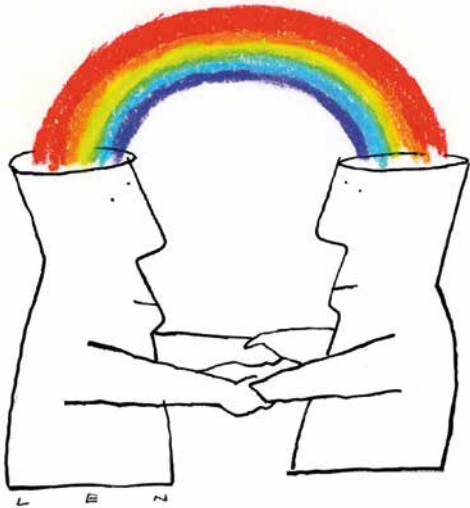
PAX Vredesweek.

Van 16 t/m 24 september 2017

Thema van de Vredesweek: de kracht van verbeelding

In een tijd van groeiende verdeeldheid, doet vredesorganisatie PAX een beroep op de kracht van de verbeelding. Conflicten tussen mensen spelen niet alleen ver weg, maar zijn dichtbij gekomen. In ons eigen land versterken populistische leiders en bewegingen de polarisatie tussen 'wij' en 'zij'. Er wordt veel geschreeuwd en weinig geluisterd. Veel mensen voelen zich hier machteloos over en ervaren een gebrek aan verbinding met mensen in hun eigen buurt. Ook internationaal nemen spanningen en tegenstellingen toe. In oorlogsgebieden is veel verbeeldingskracht nodig om te blijven geloven in vrede, in ons eigen land om elkaar te blijven vinden.

Ga deze Vredesweek op zoek naar jouw verbeeldingskracht. Door een beroep te doen op je verbeeldingskracht ga je anders kijken en denken. Je maakt je los van bestaande beelden en overtuigingen, nieuwe beelden en ideeën krijgen de ruimte.

Verbeeldingskracht stelt je in staat om te dromen, om grenzen te verleggen, om samen te zoeken naar wat je bindt met anderen in plaats van verdeelt. Het stelt je in staat om je te laten inspireren door moedige vredesactivisten in conflictgebieden die blijven geloven in vrede. 'De kracht van verbeelding' biedt hoop op een betere wereld. Een wereld waarin plaats is voor iedereen. Laten we deze Vredesweek openstaan voor elkaars dromen en beelden over vrede. Laten we elkaar blijven zoeken en vinden. Wij zijn ervan overtuigd dat we samen in staat zijn om te laten zien dat het anders kan. Jong en oud, iedereen kan meedoen!

PAX. Vrede. Wie durft?

Een beeld van God

De Joodse filosoof Marc-Alain Ouaknin heeft in zijn boek *God en de kunst van het vissen* (Lannoo 2016) een beeld van God beschreven dat tot overdenking oproept:

"God is de naam van iemand die duizenden namen heeft. Hij heet stilte, dageraad, iemand, seringen ... en heeft ontelbaar veel andere namen. Het is onmogelijk om ze allemaal te noemen. Een leven zou niet volstaan en het is om sneller te gaan dat men een naam als 'God' heeft uitgevonden. God, een naam om alle namen te zeggen, een naam om iemand te noemen die overal is."

Theo Lam

Willibrordprocessie 2017

De vijftiende editie van de jaarlijkse Willibrordprocessie door de binnenstad van Utrecht vindt plaats op zondag 10 september 2017. De Willibrordprocessie "is een gebeuren waarbij we publiekelijk getuigenis afleggen van ons geloof. Het motto is ook dit jaar: 'Geloof mag gezien worden', aldus pastoor Huitink van de organiserende Salvatorparochie.

Het pastoraal team van de Salvatorparochie nodigt alle gelovigen, jong en oud, uit om deel te nemen aan deze processie. Pastoor Huitink: "Met de schrijn van Willibrord in ons midden groeperen wij ons rond de Apostel van Nederland. Samen laten wij in vrijheid de vreugde van ons geloof zien. De processie getuigt van onze verbondenheid met Christus, met elkaar en met allen die in Zijn geest leidinggeven aan de christelijke gemeenschap. Wij hopen dat de Willibrordprocessie voor alle deelnemers alsook voor de stad Utrecht en alle christenen in ons land een blijde geloofsgetuigenis mag zijn. Wij tonen hiermee aan dat wij geen gemeenschap vormen die in zichzelf opgesloten is, maar dat wij leven vanuit een geloof dat - letterlijk - de straat op durft te gaan, opdat velen Jezus Christus en Zijn Evangelie mogen kennen, in verbondenheid met heel de Kerk, in navolging van Willibrord."

Deelnemers aan de processie verzamelen zich om 15.45 uur rond het beeld van de H. Willibrord op het Janskerkhof. Om 15.50 uur volgt het opstellen op het Janskerkhof, waarna om 16.00 uur de processie begint. Bij het passeren van de processie zullen de klokken van de protestantse Domtoren luiden. De stoet vervolgt de route via het Domplein richting de St. Catharinakathedraal (Lange Nieuwstraat 36), waar rond 16.45 uur de afsluitende vesperviering is. Na afloop zijn alle processiegangers welkom voor koffie en een glas om gezamenlijk dit gebeuren af te sluiten in het Bonifacius-huis (Nieuwegracht 61, de voormalige pastorie achter de kathedraal).

Jan den Hartog: Je wilt gewoon dat er goed op het geld gepast wordt

We speken af op woensdagmiddag om vijf uur bij de fontein op de Zaadmarkt in Zutphen. We kennen elkaar al een tijdje, Jan en ik, maar spreken meestal zakelijk, organisatorisch, over financiën of over de een of andere activiteit. Dit keer wilde ik graag de mens Jan den Hartog een klein beetje beter leren kennen. "Ik wil je best ophalen om naar onze boerderij in de uiterwaarden van Olburgen te rijden als dat het interview ten goede komt," mailde Jan, "maar jij kent vast ook wel een café in Zutphen." En dat is natuurlijk zo, cafés genoeg. Prima plekken ook voor een gesprek over spiritualiteit en wat daar zo bij hoort. We zoeken een plekje bij de Stadsbrouwerij op de Houtmarkt. Tafeltje aan het raam en bestellen een Rivella en een Spa Rood. Een gesprek met Jan den Hartog, voorzitter van de locatieraad Olburgen en lid van de financiële commissie van de parochie.

Zoals zo vaak bij deze interviews begint het met "Ach, zoveel doe ik eigenlijk niet voor de kerk. Er zijn een hoop mensen die veel meer doen!" En dat is waar. Er zijn heel veel mensen die heel veel doen voor onze parochie. Maar Jan doet zichzelf tekort met de manier waarop hij zijn eigen activiteiten beschrijft: "Ach zoveel stelt dat niet voor." Misschien niet voor een door de wol geleverde bestuurder als hij is, maar voor ons als parochie is het toch heel belangrijk. In de eerste plaats – natuurlijk – zijn rol in de locatieraad, zonder geloofsgemeenschappen immers geen parochie. Maar ook op parochieniveau moet een aantal zaken goed georganiseerd worden om te kunnen voortbestaan. Als oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van Ernst en Young en vanuit diverse commissariaten die hij heeft of heeft gehad, weet Jan den Hartog goed waar hij het over heeft als het over geld gaat. En daar maken we als parochie graag gebruik van in de commissie die de gezamenlijke financiën van parochie en PCI beheert.

Jan is net na de oorlog geboren als zoon van een molenaarsknecht in de Alblas-serwaard. "Mijn vader was al vijftig toen ik geboren werd. Hij had nog gediend tijdens de mobilisatie in '14-'18, als

tamboer-hoornblazer. Mijn ouders waren protestant, maar niet fanatiek, al ben ik wel gedoopt. Toen bleek dat ik goed kon leren hebben mijn ouders me de mogelijkheid gegeven om naar de HBS te gaan. Dat lukte en ik ging fiscale economie studeren in Rotterdam. Daarmee begon een heel ander leven." In Rotterdam kreeg Jan een katholieke vriendin en werd zelf ook katholiek. Toen die relatie eindigde en Jan later een nieuwe vrouw vond bleek dat zijnatholicisme was gebleven en werd ook zijn huidige echtgenote, Gerda, katholiek. In Pijnacker waar ze toen woonden, was Gerda al actief in de kerk, maar Jan niet zo zeer. Hij was te druk met zijn werk als fiscaal adviseur in verschillende functies. Toen Jan in 2006 met pensioen ging kwamen ze, via een advertentie in de krant, min of meer toevallig in Olburgen terecht. "Eerst ging mijn vrouw kijken en toen ik. We hebben snel besloten en nooit spijt gehad."

Jan vertelt hoe hij in het parochiewerk verzeild raakte: "We woonden hier net, toen eerst Thea Lebbink en daarna pastoor Jacobs op bezoek kwamen. Eigenlijk wilde ik geen bestuursverantwoordelijkheid meer, maar het resultaat van het gesprek was toch dat ik voorzitter van het

parochiebestuur werd. Niet lang daarna kwam de fusie en werd ik voorzitter van de locatieraad. Ook heb ik, samen met onder andere Piet-Hein Cremers, de financiële organisatie van de nieuwe parochie vorm gegeven. We hebben het als financiële commissie over een flink kapitaal. Geld dat door onze voorgangers in de voormalige parochies bij elkaar is gebracht. Natuurlijk proberen we te zorgen voor rendement op dat kapitaal, maar we willen niet te veel risico lopen. Ik zie dat als een grote verantwoordelijkheid. Je wilt gewoon dat er goed op het geld gepast wordt."

Als je met de voorzitter van de locatieraad Olburgen praat, gaat het gesprek natuurlijk ook over de lokale geloofsgemeenschap. "Olburgen is een kleine en sterk verbonden gemeenschap. Gerda en ik hebben daar onze weg heel goed in gevonden. Ook onze kinderen, we hebben er vijf, wonen grotendeels nog in de buurt. De kerk en zeker ook het koor, speelt een belangrijke rol in onze gemeenschap. Jammer is wel dat de jeugd niet meer naar de vieringen in de kerk komt, het kerkbezoek loopt nu echt hard terug." Uiteraard kan ook Dora Visser niet onbesproken blijven en verbazend genoeg blijkt de verder zo nuchtere zakenman onder de indruk van een vrouw die al meer dan 150 jaar dood is. "Pastoor Kerkhof heeft destijds opgeschreven wat hij waarnam, het was een soort logboek. Toen ik dat gelezen had, liet het mij in verwondering achter," vertelt Jan. "Het heeft mijn kijk op Heilig- en Zaligverklarde mensen wel veranderd. Ik vond het vroeger een wat archaisch iets, maar ik begrijp nu beter dat mensen daardoor geïnspireerd worden."

We praten nog een hele tijd door. Jan blijkt elke dag even de Evangelielezing te lezen via een app: "Dat is een soort vast momentje en zet je even aan het denken." Natuurlijk hebben we het over de toekomst van de geloofsgemeenschap Olburgen en die van de parochie, en over de katholieke kerk met haar vele gezichten. Ook hebben we het over Paus Franciscus die, volgens Jan, naast zijn communicatieve vaardigheden als grote kracht heeft dat hij zwak durft te zijn: "Daar kunnen velen iets van leren."

Theo Lam

De 'goede oude tijd' waarin iedereen naar de kerk ging en waarin de kerk een ontmoetingsplaats was voor iedereen bestaat niet meer. Echt niet? Voor velen nog wel hoor, gelukkig maar! Maar we weten ook dat de kerken niet voller worden en de kerkbezoekers niet jonger. Om het gevoel van 'samen naar de kerk' een beetje terug te halen heeft de Nederlandse Raad van Kerken een initiatief genomen. Samen met anderen is het project 'Kerkproeverij' opgezet, naar het succesvolle Britse voorbeeld 'Back to church'. Hier nodigen kerkleden hun familie, burens, vrienden of bekenden uit om weer eens mee te gaan naar de kerk.

Voor wie lang niet in de kerk is geweest, is de drempel om te gaan vaak hoog. Een uitnodiging om met iemand mee te gaan kan helpen deze drempel te nemen. "De praktijk leert dat 15 procent van alle genodigden uiteindelijk naar de kerk blijft komen. Dat is in alle deelnemende kerken gelijk. Bovendien doet het iets met de trouwe leden wanneer ze iemand mee vragen en deze persoon daadwerkelijk met hen meegaat naar de kerk. Dat geeft de gemeenschap een positieve impuls," aldus Michael Harvey, Anglicaan en bedenker van Back to church. Harvey: "Als de mensen van de pastorale teams aan de kerkleden vragen of ze iemand weten die ze uit zouden kunnen nodigen, hebben zeven van de tien mensen iemand in gedachten. Van de tien mensen die een potentiële gast kennen, nodigen acht deze persoon uiteindelijk liever niet uit, vooral omdat ze bang zijn voor het woordje 'nee'. Als westerse gelovigen zijn we vaak niet missionair en uitnodigend omdat we bang zijn voor een 'nee', en dus voor een afwijzing. Maar 'nee' betekent niet 'nooit', het betekent veel eerder 'nog niet'. En hoe erg is het uiteindelijk om een keer 'nee' te horen? Laten we vieren dat mensen werden uitgenodigd, of ze kwamen of niet!" Wie weet is het een leuk idee om eens iemand mee te nemen. Dat kan natuurlijk op onze startviering op 3 september in Lochem, maar ook gewoon tijdens een reguliere viering in uw eigen geloofsgemeenschap. Het is de moeite meer dan waard, vindt u ook niet?

Henk Helmantel, le Thoronet

De Groningse schilder Henk Helmantel (1945) is in de kunstwereld een enigszins vreemde eend in de bijt. Terwijl in het midden van de 20-ste eeuw bijna elke schilder abstract werk maakte bleef de boerenzoon uit Westeremden koppig figuratief en realistisch schilderen. En dat doet hij nu al zijn leven lang. Helmantel schildert als een 17de-eeuwse fijnschilder stillevens en kerkinterieurs. Behalve door zijn schilderstijl valt hij in de kunstwereld ook op door zijn christelijke overtuiging: hij is zijn leven lang actief lid geweest van de gereformeerde kerk, nu opgegaan in de PKN.

Het grappige is dat zijn werk pas in de loop van zijn leven de waardering en erkenning heeft gekregen die het verdient. Daarvoor moest eerst de tijdgeest rijp worden. Zo zag het Groninger Museum decennia lang niks in het realisme van de provinciegenoot. Maar omdat zijn roem buiten Groningen in de loop de jaren steeg kon men op het gegeven moment niet meer om zijn werk heen. Want ja, als het werk wel aandacht krijgt in New York, Engeland, Tsjechië, Frankrijk en Indonesië, dan kun je er op een gegeven moment niet meer om heen als museumdirectie. In 2014 schafte het Groninger Museum uiteindelijk een Helmantel aan. Beter laat dan nooit zullen we maar zeggen. Helmantel schildert dus vooral stillevens en kerk- en kloosterinterieurs. In Noord-Nederland heeft hij heel wat kerken geschilderd. Daarbij speelt zijn religieuze gevoel ook een grote rol. Zo zegt hij over een verblijf in de kerk van het Friese Bozum dat hij diep onder de indruk was van de witte muren, de prachtige ronde absissen en het spel van het licht dat door de ramen viel. 'Het was alsof de Geest Gods daar door de gewelven zweefde, een sterk religieus besef openbaarde zich', aldus de schilder.

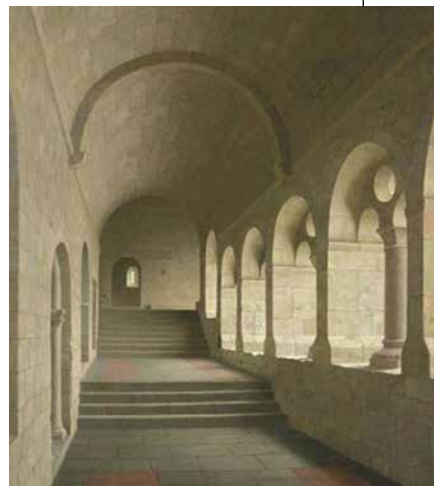
Voor Helmantel is alles in de werkelijkheid en de cultuur die er uit voortgekomen is de moeite van het schilderen waard. De werkelijkheid is geladen met mysterie en geheimen, zo zegt hij. Met zijn schilderwerk wil hij de Schepper eren in zijn schepping.

Het mag dan zo zijn dat de Groninger een voorkeur heeft voor de stille eenvoud van gereformeerde en hervormde kerken in het noorden van ons land, toch schildert hij ook buiten de grenzen. In Zuid-Frankrijk heeft hij prachtige schilderijen gemaakt van het cisterciënzer klooster van le Thoronet (zie afbeelding).

Dit 12de-eeuwse gebouw wordt gezien als een van de hoogtepunten in de Romaanse architectuur. Volgens de regels van de cisterciënzers moet alles worden bepaald door de regels van de eenvoud, zo ook de architectuur. Waarschijnlijk zal dit voor Helmantel ook reden zijn geweest om dit katholieke bouwwerk te vereeuwigen. De eenvoud, de stilte, het licht, dat is wat hij er vond. De elementen waarmee de schilder het mysterie en de geheimen van de werkelijkheid tot uiting brengt.

Het meeste werk van Helmantel bevindt zich in museum de Weem in Westeremden (Groningen), maar uit betrouwbare bron heb ik vernomen dat zijn werk in 2018 waarschijnlijk ook binnen onze parochiegrenzen te zien zal zijn. Museum More in Gorssel heeft in ieder geval het plan om zijn werk in een expositie op te nemen.

Hans Limbeek

Byzantijnse liturgie in Keijenborg

Het is al weer vijftig jaar geleden dat in Twente een aantal mannen begonnen zijn met het zingen van Byzantijnse gezangen. Dit ging gepaard met een enorme liefde voor de Byzantijnse liturgie. Het is ook bijna 15 jaar geleden dat rond dit koor een geloofsgemeenschap is opgericht genoemd naar de patroon H. Wladimir (de eerste christelijke koning van Rusland).

Nu zullen velen zeggen (of fluisteren): is onze pastoor nu Orthodox geworden? Dan moet ik zeggen nee! Ik blijf rooms-katholiek priester, want de orthodoxe liturgie is ook een onderdeel van de rijke liturgische traditie die onze rooms-katholieke kerk kent. Ook onze paus Franciscus heeft een Byzantijns verleden. Het is namelijk zo dat de rooms-katholieke naast de westerse ritus ook verscheidene oosterse ritussen kent.

Nu doe je dit niet zomaar. Ik ben ten eerste

gevraagd door het bisdom om deze taak op mij te nemen. Enkele jaren heb ik mij hierop intens voorbereid.

Op 13 december 2013 heb ik mijn licentie gekregen vanuit het Vaticaan om voor te gaan in de Byzantijnse Ritus. Op 7 februari 2014 heeft onze aartsbisschop mij benoemd als Byzantijns priester in dienst van Pokrof, de Katholieke Gemeenschap van de Byzantijnse ritus binnen de Rooms Katholieke Kerkprovincie Nederland. Op 8 oktober zal het dan de eerste keer zijn dat ik in de H. Johannes de Doperkerk in Keijenborg als celebrant mag voorgaan in de Goddelijke Liturgie van de H. Chrysostomus, zoals de Eucharistie in de Byzantijnse traditie wordt genoemd. Ik hoop dat er dan velen van u aanwezig zijn om dit met mij en Wladimir te vieren.

Harry Scheve, pastoor

Memorial Concert

Op zondag 12 november zal er om 16.00 uur in de H. Josephkerk te Lochem wederom een Memorial Concert zijn om onze dierbare overledenen gemeenschappelijk te herdenken.

Het Memorial Concert is een uitnodiging aan allen die een dierbare overledene wil herdenken.

Bij het leven hoort doodgaan. Mensen die overleden zijn, blijven in onze herinneringen leven. Vanuit die gedachte organiseert de r.-k. parochie HH. Twaalf Apostelen op 12 november aanstaande het tweede Memorial Concert. Daarvoor nodigen we iedereen uit die een dierbare overledenen wil herdenken. We staan speciaal stil bij de overleden parochianen die ons het afgelopen jaar ontvallen zijn en doen dat door alle namen nog een keer te noemen.

Memorial Wall – Herinneringsmuur

Er zal weer een Memorial Wall zijn, deze draagt de namen van hen die we missen en nog altijd in onze hart verder dragen. Voorafgaand aan het concert kunt u een naam schrijven op een hart en deze op de Memorial Wall achterlaten en u kunt een kaars laten branden om hen te herdenken.

Iedereen is van harte welkom bij dit Memorial Concert. Noteer die datum alvast in uw agenda.

In het volgend nummer van *Onderweg* zullen we u meer informeren over het programma.

Dit concert wordt georganiseerd door het Passie Projectteam van de HH. Twaalf Apostelen.

Voor meer info : projectkoordepasie@gmail.com

Margriet te Morsche

Ontwikkelingshulporganisatie MIVA vraagt met kerkcollecte aandacht voor veldwerkers in Burkina Faso

Op 26 en 27 augustus vindt de MIVA-collecte in de katholieke kerken plaats. Dit jaar vraagt MIVA aandacht voor het project: 'Brommers voor Burkina Faso, opsporen van de meest kwetsbaren'.

Vervoer van levensbelang

Burkina Faso is één van de armste landen van de wereld. Het land heeft te kampen met droogte, gebrek aan water en slechte voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg. De infrastructuur is slecht. Het grootste gedeelte van de wegen is onverhard, stoffig en moeilijk begaanbaar. Veldwerkers gaan de dorpen in om ook de meest kwetsbaren te bereiken en hen te helpen. Voor hen zijn brommers van levensbelang.

24 brommers nodig De organisatie van de veldwerkers, OCADES Burkina Faso, heeft het komende jaar 24 brommers nodig. Met het project 'Brommers voor Burkina, op zoek naar de meest kwetsbaren' helpt MIVA hen om hun bestemming te bereiken. MIVA hoopt met de bijdrage van de collecte meerdere veldwerkers van een brommer te voorzien. En daarmee nog meer mensen in Burkina Faso een nieuwe toekomst. MIVA Al meer dan 80 jaar helpt ontwikkelingsorganisatie MIVA mensen in Latijns-Amerika, Afrika en Azië hun bestemming te bereiken door hen te voorzien van vervoersmiddelen.

Meer informatie? www.miva.nl/collecte MIVA, Geertje van der Beele gvdbeele@miva.nl (076) 521 71 50

Kunst in de Kerk te Vorden

Van 25 t/m 27 mei was de Christus Koningkerk "omgebouwd" tot kunsttentoonstelling.

Onder leiding van Herman Peters is met een aantal vrijwilligers onze kerk aangepast voor deze tentoonstelling, speciale rails aan de muren en ook in de parochiezaal geven nu de mogelijkheid om daar schilderijen op te hangen. Naar de toekomst toe zal dat zeker nog mogelijkheden geven.

De kunstwerken die tentoongesteld zijn, waren heel divers, van schilderijen tot quilts, van pentekeningen tot bijzondere poppen. De tentoonstelling is mede tot stand gekomen met de hulp van Ria van der Linden, die zelf in de brandende zon stond te beeldhouwen, (het was bijzonder warm die dagen rond hemelvaart) en Anja Brummelman die ook haar aandeel had in de opzet van Kunst in de Kerk. Veel dank is verschuldigd naar alle exposanten. Dit waren Ria van der Linden, beelden; Anja Brummelman, schilderijen; George Oomen, keramiek; Anneke Brouwer, quilts; Truus Hartelman, poppen; Marianne van der Voort, schilderijen (realistisch); Huub Winkeler, pentekeningen.

Zoals gezegd, het was eigenlijk te warm, dat heeft het aantal bezoekers wat beperkt. De tijd echter die men nam om de kunstwerken te bekijken, maakte weer veel goed!

Het idee en de banieren van Kunst in de Kerk zijn zeker ook geschikt voor andere geloofsgemeenschappen. Graag zijn wij bereid daar meer informatie over te geven.

Of het een jaarlijkse terugkerende traditie wordt, dat moet nog bekeken worden.

Huub Winkeler

Ouderen- en alleenstaanden-dag 13 juni in Baak

De jaarlijkse dag voor ouderen en alleenstaanden uit de geloofsgemeenschappen Baak, Hengelo, Keijenborg, Olburgen, Steenderen en Vierakker werd ook dit jaar weer gehouden op het landgoed van Huize Baak. Bijna 100 gasten waren naar het boerderijgebouw gekomen, op eigen gelegenheid of gebracht door leden van de bezoekersgroepen.

Opgenomen in de gastvrije sfeer werd begonnen met een kopje koffie of thee. Vervolgens werd de dag op plechtige wijze ingezet met het vieren van de H. Eucharistie met pastoor Harry Scheve als voorganger. Met de Heilige Antonius als de heilige van de dag, het kerkkoor van Vierakker en Ernest Koers als organist kreeg de viering alle aandacht. Nadat kosten Gert Essing het altaar weer terzijde had geplaatst was het tijd voor een drankje. Naast de diverse frisdranken en het glaasje wijn was het genieten van de advocaat met slagroom. Het was een gezellige boel.

Voor het eind van de ochtend was Mark Schuthof, de beheerder van Huize Baak uitgenodigd. Hij vertelde over Ellev Ministries en wat hem en zijn echtgenote gedreven had om van Australië naar Baak te komen om mensen gelukkig te maken vanuit de boodschap van Jezus in de Bijbel. Het was buitengewoon boeiend om te horen op welke wijze dat in Baak gestalte wordt gegeven.

Na de lunch bestaande uit een kop geurige soep, goed belegde broodjes en fruit na, was er gelegenheid om even te genieten van de tuin van het landgoed.

's-Middags was er een muzikaal optreden van Hans Roerdink. Hij wist de aanwezigen met zijn muziek, zang en gepraat op een buitengewoon aangename manier te vermaken. Het applaus na afloop was dan ook zeker verdiend.

De dag werd besloten met een plechtig Lof. Een moment van bezinning om deze mooie dag af te sluiten.

De dank aan allen die bij het welzijn betrokken waren, gasten en vrijwilligers, werd tot uitdrukking gebracht in de rode roos, die allen mee huiswaarts kregen.

Joop Klooken

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Tengnagelshoek 10a, 7201 NE Zutphen, 0575-527080, info@stjan-emmanuel.com

Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.

Rekeningnr.: NL76INGB0000887463

t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel

Redactie: sepellemans@hotmail.com

Locatieraad

Berry Wessels, voorzitter, 520318; Ben van der Krabben, secretaris, 529137; Herman Veldscholten, penningmeester, 06 49683822; Herman Heuver, gebouwen, 06 25056113

Pastoraatgroep

vacatures

Uitje misdienaars

Op vrijdag 9 juni waren de misdienaars te gast bij Fotostudio Marc Leeflang aan de Laarstraat voor een workshop fotografie. Op een open en prettige manier werden in zo'n anderhalf uur de geheimen van licht, stilstand en bewegende fotografie en het maken van een portretfoto uitgelegd en beoefend. Met tot slot het bewerken van ieders eigen foto op de computer, waarbij de magische pen wonderen deed die smeerseltjes niet voor elkaar krijgen. Alle misdienaars gingen met een mooie foto van zichzelf weer huiswaarts, maar niet voordat er nog nagenoten werd op het terras van Talamini onder het genot van een paar bolletjes ijs. Jacqueline bedankt voor de organisatie.

Tiny Legebeke 50 jaar bij het dameskoor

Al vijftig jaar is Tiny Legebeke lid van het dameskoor. Een mijlpaal die gevierd mag worden! En daarom is zij in de viering van zondag 25 juni in de St. Jan gehuldigd en toegesproken door onder andere

Berry Wessels, voorzitter van de locatie-raad. Tiny, van harte gefeliciteerd!

Misintenties

11/6: familie Keijser-Rozendaal; Oscar te Loo; 2/7: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes; Gerhardus Wilhelmus Jansen en Maria Jansen-Snelder; Gerard Jansen; pastoor Wim Jongerius; 9/7: overleden familie Leisink-Veenhuis; Gerda de Jong-van Halteren; 16/7: ouders De Wijs en dochters Willie, Tonnie, Magda en Lies; Jan Hendriks; 6/8: Gerardus Johannes Wientjes; 20/8: familie Delsink; ouders Pans-van Leur; Yvonne Lankheet-Blok; 10/9: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes; 1/10: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes.

Familieberichten

Huwelijk

19/5: Christian Meulenbroek en Melissa Mannessen

1/7: Pieter Marsman en Inge Rouwhorst

Overleden

8/6: Huberta van Hedel-van der Hijden, 91 jaar

14/6: Hendrik Johannes Jozef Kok, 82 jaar

21/6: Anna Dorothea Molenwijk-Vennegoor, 80 jaar

Effataviering

Op 12 augustus en 9 september is er een Effataviering om 17.00 uur in de St. Jan. In deze meditatieve vieringen wordt afwisselend gebruik gemaakt van symbolen, zang, overweging, gebed en andere vormen van verdiepen en bezinning.

Kerkdiensten Vredeskapel-GGNet (10.30 uur)

13/8: P. den Dulk; 20/8: R. Baauw; 27/8: J. Ras (beziensbijeenkomst); 3/9: P. den Dulk; 10/9: R. Rijk; 17/9: J. Ras

(beziensbijeenkomst); 24/9: L. van de Kam; 1/10: G. Spekink (communieviering); 8/10: M. van de Velde.

Middagpauzediensten:

iedere donderdag, 12.15 uur - 12.30 uur.

(Luthersekerk, Beukerstraat 10 in Zutphen)

17/8: ds. S.A. Meijer; 24/8: ds. mw. D.

van Alphen-Ubbens; 31/8: ds.mw. A.C.

Thimm-Stelwagen; 7/9: ds. S.A. Meijer;

14/9: ds. W. Stolte; 21/9: ds. R.W. Heins;

28/9: pastor mw. G. Pols; 5/10: ds. W. de

Bruin.

Radio Kerkplein

Radio Kerkplein is een gevarieerd programma van gesprekken en muziek Elke zondag op de kabel 93.1, radio via FM 106.1 of Berkelstroom.nl

Met de volgende onderwerpen:

10.02 uur: Kerkelijk nieuws

10.08 uur: Kinderverhaal

10.20 uur: Geestelijke muziek

10.45 uur: Plusminus: een overdenking, gedicht of kort verhaal

11.02 uur: Kerkelijk nieuws

11.08 uur: Klassieke muziek

11.20 uur: Gesprek over een actueel onderwerp

12.02 uur: Kerkdienst.

De programma's zijn nog tot een week na uitzending te beluisteren op www.berkelstroom.nl

Afscheidsviering Paulien Broer van Dijk

Op 4 juni heeft Paulien Broer van Dijk afscheid genomen als dirigente van The Vocal Chords. In een mooie, en met momenten emotionele, Pinksterviering heeft Paulien nog eenmaal voor het koor gestaan. Na verschillende dankwoordjes was er na afloop van de viering tijd voor koffie met wat lekkers. Paulien, namens The Vocal Chords willen we je nogmaals heel hartelijk danken voor alle tijd, aandacht en energie die je al die jaren in ons koor en daarmee in de geloofsgemeenschap van Zutphen gestoken hebt!

H. Andreas - Brummen

Andreashuis
Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen
0575-561403
rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
Redactie: onderweg-brummen@outlook.com

Locatieraad

Sjoerd van Geffen, secretariat, 566533
Laurens Mul, penningmeester, 775404
Johan Waanders, gebouwen, 562615
Mariet Winckels, algemeen lid, 562833

Bedevaart Kevelaer

Op zaterdag 2 september 2017 zal de jaarlijkse bedevaart naar Kevelaer worden gehouden. Thema van deze bedevaart is "Met Maria het woord van God leven". Het zal dit jaar extra feestelijk zijn in Kevelaer omdat 375 jaar bedevaart Kevelaer gevierd wordt. Graag nodigen wij iedereen uit om ons te vergezellen naar Kevelaer.

Het zou mooi zijn als wij dit jaar met een grote groep uit Brummen kunnen deelnemen. Door pelgrim te zijn laten we zien dat we op God vertrouwen en wij ons leven aan hem toevertrouwen.

De kosten zijn 25,- euro pp, beneden 16 jaar 10,- euro pp.

U bent verplicht een paspoort of legitimatie in uw bezit te hebben.

Plaats en tijdstip van vertrek van de bussen wordt nader bekend gemaakt.

Terugkomst op zaterdag 2 september omstreeks 20.00 uur. U kunt zich opgeven tot uiterlijk 12 augustus 2017 bij diaken Anton Bos; antonbos77@gmail.com 0575-564676.

Diaken Anton Bos

Buitenviering 18 juni

Wat scheen de zon uitbundig en wat was het een geweldig mooie viering. Rond de 25 parochianen waren naar het plein bij het Andreashuis gekomen voor deze buitengewone viering. Voorgangster Marga Engelage benadrukte de bijzonderheid van het buiten vieren. Het Andreaskoor verleende de medewerking en had zeer mooie liederen ingestudeerd.

Lezing over St Franciscus door pastoor Harry Scheve

Het eerste beeld dat pastoor Harry Scheve liet projecteren was: "Franciscus – Godzoeker". Wat betreft woordbeeld komt dat erg overeen met "goudzoeker" en het beoog van de pastoor kwam er in essentie op neer dat St Frans dat – in geestelijke zin – inderdaad was: een zoeker naar de geestelijke rijkdom die in God is te vinden.

Hij voerde ons langs de verschillende stadia van het leven van St Frans: zijn geboorte als zoon van een immens rijke koopman, zijn vroege carrière in datzelfde milieu – hij was ook een zeer bedreven handelaar. De ommekeer komt als hij gewond raakt en lange tijd gevangen zit in een van de vele oorlogen die in die dagen in Italië woeden. Naar moderne inzichten waarschijnlijk ernstig getraumatiseerd ziet hij plots de vluchtigheid van zijn huidige bestaan, zweert alle bezit af en richt zich, met vallen en opstaan, volledig op zijn zoektocht naar God.

Harry Scheve vertelde levendig hoe dit verhaal zich ontrolde, over de orde van de Franciscanen die hij heeft gesticht, de innige relatie van Franciscus met Clara, die de Clarissen orde heeft gesticht, zijn reizen, zijn gezondheid die het alsmaar laat afweten en het uiteindelijk zichtbaar worden van de Stigmata: de wonden van Christus.

De avond in het Andreashuis werd afgesloten met een korte discussie over wat St Frans ook voor deze tijd kan betekenen. Dit was een eerste avond in wat een reeks van avonden in het Andreashuis zal worden waarin we dieper in zullen gaan op geloofsonderwerpen. Alle aanwezigen vonden het zeer de moeite waard.

Met hartelijke dank aan Harry Scheve, die deze lezing nu voor de derde keer op verschillende locaties van onze parochie heeft gehouden.

Laurens Mul, locatieraad

RKJK Pinkster Kamp

Met de laatste restjes zand uit het Zeddamse bos nog in de schoenen kijken wij terug op weer een geweldig kamp. Iedereen heeft laten zien een echte superheld te kunnen zijn. We hebben superman gered tijdens de smokkeltocht, onze krachten laten zien met het spellencircuit en ons eigen superheldenpak bij elkaar gezocht met de vossenjacht. Verder hebben de jongste groepen laten zien nergens bang voor te zijn tijdens de spokenjacht en hebben de oudste groepen mogen genieten van de angstaanjagende kunstwerken tijdens de spokentocht. Wij willen iedereen bedanken voor het gezellig weekend en hopen jullie allemaal volgend jaar tijdens het Pinksterweekend weer in het bos te kunnen vinden.

In memoriam

Op **zaterdag 6 mei** is overleden **Gerda Bosch-van Raaij**. Donderdag 11 mei is zij gecremeerd in Dieren.

Zondag 25 juni is overleden **Trees Smits-Jansen**. Zij woonde aan de Brunheim in Brummen.

Op **zaterdag 1 juli** is overleden op 64 jarige leeftijd **Ans Uiterweerd-Gerritsen**. Zij is op 7 juli begraven op ons kerkhof.

Moge Gerda, Trees en Ans rusten in vrede.

Ouderenmiddag

15 juni 2017 heeft Nico van Tongeren een fotomiddag verzorgd voor de katholieke ouderen. De voorzitter, Herman Blom, heette allereerst iedereen welkom.

Hij vertelde in het kort een stukje geschiedenis en gaf daarna het woord aan Nico. Nico vertelde over de reizen die hij heeft gemaakt naar Maleisië en Borneo en vertoonde daarbij foto's die hij had gemaakt.

De voorzitter dankte Nico hartelijk en vertelde de aanwezigen, dat er in september weer een uitstapje gepland staat. Hij wenste allen een mooie zomer.

Cisca van Middelkoop

Rozenkrans bidden

Drempt: H. Willibrordkerk, 1^e woensdag van de maand, 19.00 uur.

Keijenburg: H. Johannes de Doperkerk; iedere woensdag, 19.00 uur.

Vieringen in verzorgingshuizen

Borculo: Andriessenhuis, 1^e vrijdag van de maand, 9.30 uur.

Brummen: Tolzicht, donderdag in de even week, 16.00 uur.

Hengelo: De Bleijke, 3^e donderdag van de maand, 19.00 uur.

Hengelo: De Bleijke, 4^e vrijdag van de maand, Oec.viering, 19.00 uur.

Lochem: Gudula, zorggroep St. Maarten, 1^e vrijdag van de maand, 10.15 uur.

Lochem: De Hoge Weide, in het Stille Centrum, 2^e woensdag van de maand, 15.30 uur.

Ruurlo: De Bundeling, 1^e vrijdag van de maand, 10.30 uur.

Vorden: Het Wehmehof, vrijdag, Oec. weeksluiting, 19.00 uur.

Zutphen: IJsselflat, 2^e dinsdag van de maand, 10.00 uur, niet in augustus.

Vieringen door de week

Borculo: O.L.V. Tenhemelopnemingkerk, laatste dinsdag van de maand, 10.00 uur.

Brummen: Andreashuis, iedere woensdag 9.30 uur.

Drempt: H. Willibrordkerk, laatste vrijdag van de maand, 9.30 uur.

Lochem: H. Josephkerk, 1^e donderdag van de maand, 10.00 uur, niet in augustus.

Olburgen: H. Willibrordkerk, 1^e vrijdag van de maand, 15.00 uur.

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, 's woensdags, 9.30 uur, niet op 16 augustus.

Kerkradio via Internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet: www.12apostelen.nl. Klikken op het groene blok 'Vieringen'. Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Noaberviering

Hengelo: Diaconaal Centrum, Kerkstraat 15, zaterdag 2 september, 19.00 uur

Dooptelingen

Dopen vindt in principe plaats in een reguliere weekendviering, maar kan bij meerdere dopelingen ook in een aparte dooptelling op dezelfde dag plaatsvinden. De doopvoorbereiding is parochieel georganiseerd. Deze voorbereiding is **verplicht** en wordt gegeven door de parochiële werkgroep doopvoorbereiding. Daarnaast is er een **tweede** bijeenkomst, waarin de doopouders kennismaken met de doopheer. U kunt uw kind aanmelden voor het dopen **uiterlijk 10 dagen** voor de doopvoorbereidingsdatum bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl.

Doopdatum	Doopvoorbereiding	Plaats	Kerk
Zo. 24 sept. 2017	dinsdag 12 sept. 2017	Hengelo	H. Willibrord
Za. 30 sept. 2017	dinsdag 12 sept. 2017	Borculo	O.L.V. Tenhemelopneming
Zo. 1 okt. 2017	dinsdag 12 sept. 2017	Joppe	O.L.V. Tenhemelopneming
Zo. 1 okt. 2017	dinsdag 12 sept. 2017	Vorden	Christus Koning
Zo. 15 okt. 2017	dinsdag 12 sept. 2017	in 'De vijfslag'	nader te bepalen
Zo. 22 okt. 2017	dinsdag 12 sept. 2017	Zutphen	H. Johannes de Doper
Zo. 5 nov. 2017	dinsdag 12 sept. 2017	Lochem	H. Joseph

Koorrooster (voor zover bekend)

Baak:	Dames- en Heren koor	alle vieringen
Borculo:	Parochie koor	13-19-26 aug.; 9-17-30 sept.; 8 okt. 23 sept.
Drempt:	Willibrord koor	10 sept.; 1-4 okt.
Hengelo:	Willibrord koor	13-20-27 aug.; 10-17-24 sept.; 8 okt.
Joppe:	Parochieel koor	13-19 aug.; 10-16-sept.; 1 okt.
Keijenburg:	Heren koor	13 aug.; 10 sept.; 1 okt.
	Parochie koor	15-20-27 aug.; 24 sept. 8 okt.
Lochem:	Byzantijns koor	13-27 aug.; 10-24 sept.; 8 okt.
	Gemengd koor	17 sept.; 1 okt.
	Marinata	3 sept.
Olburgen:	Project koor	9-24 sept.
Ruurlo:	Parochie koor	16 sept.; 3 okt.
	Gemengd koor	1 okt.
Steenderen:	Sing a Song	alle vieringen, m.u.v. 1 okt. 1 okt.
Vierakker:	Gemengd koor	alle vieringen
Vorden:	2Gether	24 sept.; 7 okt.
	Kerk koor	13-27 aug.
	Cantemus Domino	20 aug.
	Vakantiekoor CD	17 sept.
Zutphen:	Vakantiekoor Vokate	8 okt.
	Vokate	20 aug.; 17 sept.
	Gemengd koor	1 okt.
	Schola	10 sept.
	Capella St. Jan	15 aug.
	Dames koor	
	Gregoriaans Getijden koor	

DAG	ZUTPHEN	BRUMMEN	JOPPE	LOCHEM	VORDEN	BORCULO	RUURLO	HENGELO	KEIJENBORG	BAAK	DREMPT	OLBURGEN	STEENDEREN	VIERAKKER	DAG
za 12/08	17.00 uur Effata viering	Vieringen in het Andreashuis											19.00 uur Eucharisite F. Zandbelt	17.00 uur WCV werkgroep	za 12/08
zo 13/08 19e zondag door het jaar	11.15 uur Eucharistie J. Hulshof	woensdag 16 aug. 9.30 uur WCV A. Bos	9.30 Euch. Parochiefeest J. Hulshof	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 Euch. Maria Tenhemelopneming Mgr. T. Hoogenboom	Dorpskerk 10.00 uur Oec.viering werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	11.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV W. Matti	geen viering	geen viering			zo 13/08 19e zondag door het jaar
di 15/08 Maria Tenhemel- opneming	19.00 uur Mariavesper								19.00 Euch. Maria Tenhemelopneming F. Zandbelt						di 15/08 Maria Tenhemel- opneming
za 19/08			19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt			19.00 uur WCV A. Bos				19.30 uur Oogstdankviering J. van Kranenburg	←	←	←	←	za 19/08
zo 20/08 20e zondag door het jaar	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt	woensdag 23 aug. 9.30 uur WCV werkgroep		Gudulakerk 10.00 Oec.viering J. van Kranenburg	9.30 uur WCV T. ten Bruin		9.30 uur Eucharistie J. Hulshof	9.30 uur WCV A. Bos	11.00 uur WCV W. Matti		9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	geen viering	10.00 Oec. Openluchtviering werkgroep	zo 20/08 20e zondag door het jaar
za 26/08						19.00 uur WCV werkgroep	19.00 uur Oec.Taizéviering werkgroep					19.00 uur WCV M. Engelage	19.00 uur WCV werkgroep		za 26/08
zo 27/08 21e zo. d. h. jaar MIVA	11.15 uur Eucharistie H. Scheve	woensdag 30 aug. 9.30 uur Euch. H. Scheve	geen viering	9.30 uur WCV G. Spekkink	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt			9.30 uur Eucharistie J. Leisink	11.00 uur WCV L. van de Kam	9.30 uur WCV M. Engelage	geen viering			9.30 uur Eucharistie H. Scheve	zo 27/08 21e zondag d. h. jaar MIVA
za 02/09	15.30 - 16.15 uur Aanbidding & Biechtgelegenheid														za 02/09
zo 03/09 22e zondag door het jaar	➔	➔	➔	10.00 uur Euch. Parochiebrede startviering	←	←	←	←	←	←	←	←	←	←	zo 03/09 22e zondag door het jaar
vr 08/09 Maria Geboorte	9.30 uur Eucharistie H. Scheve														vr 08/09 Maria Geboorte
za 09/09	17.00 uur Effata viering					19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt				19.00 uur WCV J. van Kranenburg		19.00 uur Eucharistie H. Scheve		17.00 uur WCV werkgroep	za 09/09
zo 10/09 23e zondag door het jaar Ziekenzondag	11.15 uur Eucharistie F. Zandbelt	woensdag 13 sept. 9.30 uur WCV A. Bos	9.30 uur Eucharistie J. Leisink	9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Oec.viering J. van Kranenburg		geen viering	9.30 uur Eucharistie J. Hulshof	11.00 uur Eucharistie J. Hulshof		9.30 uur WCV T. ten Bruin		VIJFSLAGviering 9.30 uur Euch. + Ziekenzalving H. Scheve / A. Bos		zo 10/09 23e zondag d.h. jaar Ziekenzondag
do 14/09 Kruisverheffing	9.30 uur Eucharistie H. Scheve														do14/09 Kruisverheffing
za 16/09 begin Vredesweek			19.00 uur WCV M. Engelage				19.00 uur Eucharistie H. Scheve		14.00 uur Euch. Huwelijksjubileum H. Scheve					17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	za 16/09 Begin Vredesweek
zo 17/09 24e zondag door het jaar	11.15 uur Eucharistie P. Westerman	Grote Kerk 10.00 uur Oec.viering M. Engelage		9.30 uur WCV L. van de Kam	9.30 uur Eucharistie H. Limbeek	9.30 uur WCV werkgroep		Remigiuskerk 10.00 uur Oec.v. G. Spekkink	11.00 uur WCV werkgroep	geen viering	geen viering	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep		zo 17/09 24e zondag door het jaar
za 23/09						19.00 uur WCV werkgroep				19.00 uur Euch. H. Scheve en T. ten Bruin				17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	za 23/09
zo 24/09 25e zondag door het jaar	11.15 uur Eucharistie H. Scheve	woensdag 27 sept. 9.30 uur WCV M. Engelage	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	9.30 uur WCV werkgroep		9.30 uur Oec.viering M. Storteler	9.30 uur WCV T. ten Bruin	11.00 uur Oec.viering J. van Kranenburg		geen viering	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie J. Leisink		zo 24/09 25e zondag door het jaar
za 30/09						19.00 uur Eucharistie H. Scheve				13.00 uur Kermisviering J. van Kranenburg				17.00 uur WCV T. ten Bruin	za 30/09
zo 01/10 26e zondag door het jaar	11.15 uur Eucharistie P. Westerman	woensdag 4 okt. 9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur Familieviering werkgroep	9.30 uur WCV T. ten Bruin		9.30 uur Familieviering M. Engelage	9.30 uur WCV J. van Kranenburg	11.00 uur WCV werkgroep		9.30 uur Eucharistie J. Leisink	geen viering	9.30 uur Anders Vieren	9.30 uur Woorddienst werkgroep	zo 01/10 26e zondag door het jaar
za 07/10	15.30 - 16.15 uur Aanbidding & Biechtgelegenheid				18.30 uur Eucharistie H. Scheve								19.00 uur WCV werkgroep	17.00 uur WCV werkgroep	za 07/10
zo 08/10 27e zo. d.h. jaar Wereldmissie- dag Kinderen	11.15 uur Eucharistie P. Kuipers	woensdag 11 okt. 9.30 uur WCV A. Bos	9.30 uur Familieviering werkgroep	9.30 uur Eucharistie P. Kuipers		19.00 uur Marialof T. ten Bruin	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV T. ten Bruin	10.30 uur Byzantijnse viering H. Scheve	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	geen viering	geen viering			zo 08/10 27e zo. d.h. jaar Wereldmissie- dag Kinderen

LEGENDA:

Euch.: Eucharistieviering

WD: Woorddienst

EHC: Eerste H. Communieviering

WCV: Woord- en Communieviering

Oec.viering: Oecumenische viering

Voor andere vieringen en het koorrooster zie bladzijde 15

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221; rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl
Locatieraad

Jan Wagenmans, vz., 493396; Lolita Hesselink-Robail, secr., 492699; Jan Roes, pm., 490711; Wim Noordman, 492627; Peter Wolbert, 494131 of 06-52368101.

Pastoraatgroep

Bertus Haarman, 0573-432407; Clemens Tenholter, 492392; Germaine Wijnands, 06-53227452, Anne Wijffels, 490752; Lenneke Groenevelt, 846657 Peter Wolbert.

Familieberichten

Gedoopt: Sebastiaan Hiddo Maria van Voorst tot Voorst, zoon van Hiddo van Voorst tot Voorst en Juliane Spencer Uebel, broertje van Matheus en Philip. Gehuwd: Eva de Leeuw en Michel Peters Overleden: Wilhelmus Johannes Maria (Willem) Klunder, echtgenoot van G.M.M. te Boekhorst, op de leeftijd van 85 jaar. Johannes Hendricus van Wel, echtgenoot van Gerridina Maria de Wit, op de leeftijd van 94 jaar. Willem (Pim) Jutte, weduwnaar van Monica Catharina Waltrudis Westendorp, op de leeftijd van 82 jaar.

Ziekenzalving

Op 7 juni heeft de gezamenlijke ziekenzalving plaatsgevonden. Het H. Sacrament werd door 13 mensen ontvangen. Pastoor H. Scheve ging voor en heeft er een indrukwekkende viering van gemaakt, waarin ook de naaste familie bij betrokken werd. Ons koor heeft de ziekenzalving ondersteund met mooie liederen. Er hing een sfeer van bemoediging en dankbaarheid over deze ziekenzalving. Dank aan Pastoor H. Scheve en natuurlijk de werkgroep ziekenzalving voor de gehele organisatie en alle anderen die hieraan hun medewerking hebben verleend. *De pastoraatsgroep*

Onderhoud en restauratie R.K. Kerk Joppe

Binnenkort wordt begonnen met de reparatie en herstelwerkzaamheden in en buiten de kerk. Van de binnenmuren worden de scheuren uitgehakt en de aangetaste muurdelen verwijderd, opnieuw gestukadoord en met vochtbestendige mortel afgewerkt. Het geheel wordt opnieuw geschilderd tot onderzijde raampartijen. Aan de buitenzijde wordt het voegwerk hersteld waar nodig en enkele ornamen-

ten gerepareerd. De werkzaamheden beginnen maandag 21 augustus en zullen ongeveer 5 weken duren. De Fa. Schotman uit Vorden voert het werk uit. Geen viering op 27 augustus en 3 september wegens reparatie- en herstelwerkzaamheden. Boven in de toren worden op verzoek van Monumentenwacht Gelderland, op meerdere niveau's vloeren aangebracht met ladders, dit om tijdens inspecties veilig te kunnen werken. De Fa. Haarman uit Harfsen voert het werk uit. Aan de buitenzijde van de kerk en sacristie zal het schilderwerk waar nodig worden hersteld en opnieuw worden geschilderd. Uitvoering door Fa. Wesseldijk uit Harfsen. Deze werkzaamheden worden op advies van de Monumentenwacht uitgevoerd en er is subsidie voor aangevraagd bij de rijksoverheid RCE en toegekend. Deze restauratiewerkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding en toezicht van *Wim Noordman*

Ontmoet Piet Klein Rouweler

De muziek zit Piet in het bloed en het is de gewijde muziek waarmee Piet, dirigent van het Parochieel Koor zijn geloof uit kan dragen en waarvan hij blij wordt en dat hem kracht geeft. Tegenslagen en pijn door ongevallen zijn Piet helaas niet bespaard gebleven maar het is zijn wilskracht en de liefde van zijn dierbaren die hem heeft doen vechten om te overleven

en datgene te bereiken in 't leven waarvoor hij dankbaar is.

Piet zegt: *“Het geloof en haar kerk is mijn leidraad in mijn leven geweest. Als ik het geloof niet had gehad, had ik hier niet gezeten en had ik de levenskunst niet gekend.”* Door een zere duim en de vraag ‘Wil je niet zingen bij 't koor in Rijssen..’ rolde Piet in de muziek en daarmee vult hij zijn kerk en het hart van velen, ook in 't Joppe. Dank je wel Piet!

De ziel van onze kerk wordt gevormd door mooie en bijzondere mensen, die ieder op zich zo verweven zijn met onze kerk dat ze er om zo te zeggen de levende stenen van zijn. In de rubriek Ontmoet <http://rkkerkjoppe.nl/column/ontmoet/> maakt u kennis met een persoon uit onze geloofsgemeenschap Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming. Wat verbindt hen met Joppe en wat doet het geloof met hen. Vervolgens wordt hen gevraagd het stokje aan een ander door te geven en dat gebaar verbindt ons met elkaar.

Hegknippers gevraagd!

16 augustus willen we de heg knippen rondom de kerk en kerkhof. De vaste groep voor het tuinonderhoud is klein en daarom vragen we een paar extra handjes om deze klus te klaren. Wie wil ons die dag of een paar uur helpen? We willen om 9 uur starten en streven er naar om s 'middags drie uur klaar te zijn. We zorgen voor heerlijke koffie/thee, fris en een smakelijke lunch. Heeft u een vraag en of wilt u zich opgeven dan kunt u contact opnemen met Henk Brandjes, 06-41382705. Alvast hartelijk dank!

Koffie-ochtend

Na de vakantieperiode is de eerste koffie-ochtend voor ouderen op woensdag 6 september. We gaan bijpraten over wat er zoal geweest is in de afgelopen periode en welke onderwerpen we in het volgende seizoen zullen behandelen. Het zal zeker weer een gezellige koffie-ochtend worden! Om 10.00 uur staat de koffie klaar in de pastorie. U hoeft zich niet aan te melden, maar het is wel fijn als we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen en ook als u opgehaald wilt worden graag een telefoontje. Een mooie zomer en tot ziens op de koffie-ochtend in september!

Puck Vork : 0575 – 490500 of Janny Engelsman : 0575-490434

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457, rkkerklochem@hetnet.nl
Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en intenties).
Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: gjvaarwerk@kpnmail.nl

Locatieraad

Anton Schilderink, vz., 251115; Gerrit te Vaarwerk, secr., 462882; Paul Wuts, pm., 460149.

Pastoraatgroep

Lucia Doornbos, 280330; Thea van Huijstee, 258442; Ben Hemmer, 257791.

De oecumene

Tot de Raad van Kerken van Lochem, Laren en Barchem behoren naast onze geloofsgemeenschap St. Joseph ook de kerkgemeenschappen van de Protestantse Gemeente Lochem, de Protestantse Gemeente Laren, de Protestantse Gemeente Barchem, de Remonstranten Lochem-Zutphen en het Apostolisch Genootschap. Van de acht leden tellende raad zijn er drie die onze geloofsgemeenschap vertegenwoordigen. De opdracht tot eenheid, die van Christus zelf afkomstig is, is een drijvende kracht voor de raad. Maar de raad erkent ook de rijkdom aan verscheidenheid van kerken en individuele gelovigen.

Tot de belangrijke doelstellingen van de Raad van Kerken behoort het bevorderen van de oecumene, dat wil zeggen het bevorderen van de samenwerking en het onderling begrip van de aangesloten kerken. Daartoe heeft de raad de afgelopen jaren veel initiatieven genomen, zoals het organiseren van oecumenische vieringen, Taizévieringen, Middagpauzediensten en het Groot Verjaardagsfeest. Ook de overdracht van het Somerset-monument, de 4 mei-herdenking, het bezorgen van attenties aan tehuizen, een bijdrage leveren aan de Stichting Hulpverlening Lochemse Kerken (SHLK) en het onderhouden van contacten met de gemeente Lochem behoren hiertoe. Het pastoraal team van onze parochie HH. Twaalf Apostelen ziet de lokale geloofsgemeenschappen als eerste drager van de oecumene in stad of dorp en moedigt de lokale geloofsgemeenschappen daarom aan te onderzoeken in hoeverre nieuwe initiatieven in oecumenisch verband gedragen worden

Aanvankelijk begonnen als zogenaamde ‘gastendiensten’ komen de bij raad aan-

gesloten kerken tegenwoordig een aantal keer per jaar bij elkaar in een oecumenische viering, een ontmoetingsplaats voor het ‘samen leren, dienen, vieren en organiseren’. Vier keer per jaar wordt een dergelijke viering voorbereid door de werkgroep oecumenische vieringen en de dienstdoende voorganger. Bij toerbeurt zijn de voorgangers van katholieke en protestantse huize en bij toerbeurt vindt de viering plaats in één van de twee grootste kerkgebouwen, de Gudulakerk en de St. Josephkerk. Bij de voorbereiding van de viering wordt doorgaans gebruik gemaakt van een vast stramien. Dat betekent dat rond een van tevoren gekozen thema wordt gevierd en dat de lezingen, gebeden en liederen op dit thema aansluiten. De collecte gaat bij voorkeur naar een lokaal doel, zo mogelijk in relatie tot het thema van de viering. In oecumenische vieringen die plaatsvinden op het moment van de zondagsliturgie wordt de r.-k. kerk vertegenwoordigd door een pastoraal werker, diaken of vrijwilliger van de liturgiegroep. Een speciale vorm van vieren is in juni 2015 voor het eerst beproefd: een theaterviering in het Openluchttheater. Na de vele positieve reacties wordt sinds enige tijd gewerkt aan een meerjarig project met de naam Oiko-event, waarin de theaterviering een terugkerend evenement zal zijn.

Voor de Raad van Kerken is het een geweldig gegeven om samen te kunnen vieren, maar na wegzending en zegen volgt de praktijk van alledag. Het gaat erom dat de bij de raad aangesloten kerken elkaar ook dan weten te vinden en de samenwerking versterken. Dit gebeurt bijvoorbeeld al in de Diaconie/Caritas en de voedselbank. Een belangrijk onderwerp is in deze tijd ook het werk voor vluchtelingen. De Raad van Kerken is hierover in contact met de Gemeente Lochem, het Vluchtelingenwerk Oost-Nederland en de aangesloten kerken. Teruglopend kerkbezoek en daarmee gepaard gaande terugloop

van financiën kunnen ook aanleiding zijn om na te denken over samenwerken in meer praktische zin. Zo liggen er naar de toekomst toe nog genoeg uitdagingen voor verdergaande samenwerking.

Zondag 18 juni jl. vond in het Openluchttheater van Lochem voor de derde keer het Oiko-event plaats. Deze muziektheater-viering met de titel ‘Wakker in een vreemde wereld’ had net als de vorige twee projecten het doel om mensen van binnen en buiten de kerken, van stad en dorp en van jong en oud samen te brengen in een creatief levensbeschouwelijk event. In het stuk draait het om het vinden van een chauffeur die een hulptransport naar Syrië kan rijden.

Taizévieringen

Te beginnen op 10 september is er elke tweede zondag van de maand om 19.00 uur een oecumenische Taizéviering in de Witte Kerk. Al meer dan 17 jaar worden er in Lochem Taizévieringen gehouden. Ron Holtslag, die de vieringen jarenlang op piano begeleidde, heeft het stokje doorgegeven aan Marian Weenink uit Barchem. Marian zal met Inge Schopman (viool) een muziekgroep vormen die de Taizévieringen muzikaal ondersteunen.

Jezus roept ons op het goede te doen, maar hij houdt ons ook voor om waakzaam te zijn. Momenten om te overwegen en om met anderen je geloof vieren. En samen een weg van hoop en vertrouwen in te slaan. Zo schep je ruimte voor jezelf, voor je eigen zoektocht en ruimte om je te openen voor God. De sfeer van de viering wordt bepaald door muziek, zang, gebed en stilte. Stilte om het evangelie tot je door te laten dringen. De vieringen worden voorbereid door de leden van de werkgroep Taizé. Het thema voor 2017 luidt: ‘Samen wegen van hoop bewandelen’.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735, parochievorden@tiscali.nl
Secretariaat: dinsdag 9.00-12.00; donderdag 9.00-10.30.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad

Huub Winkeler, vz., 553292; Herman Peters, secr., 520452; Paul Zents, pm., 556723.

Pastoraatgroep

Jaap Harmsen, vz., 553050, Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Fransen, 552322.

Van de locatieraad en pastoraatgroep

Juist met mooi weer wordt het voorwoord voor deze uitgave van *Onderweg* geschreven. Het is tenslotte zomer, ook een periode dat veel activiteiten op een laag pitje komen te staan dan wel helemaal stoppen. Ook in onze kerk? Eigenlijk niet, de meeste vieringen, activiteiten, vergaderingen, -we hebben zelfs vakantiekeren- gaan gewoon door. Geloven, bidden, samen-vieren stopt niet in de vakantie. Mogelijk dat het op het vakantieadres gebeurt.

Als we even terugkijken, dan hebben we een bijzondere tentoonstelling, rond Hemelvaart, in onze kerk gehad onder de noemer Kunst in de Kerk.

Het doel was om o.m. geld in te zamelen voor de restauratie van het hekwerk van onze begraafplaats in Kranenburg. Daar zijn wij dan gedeeltelijk in geslaagd met een opbrengst van rond de € 250,-. Het was natuurlijk ook heel mooi weer in die periode met vaak een tempertuur van meer dan 30 graden! Op bladzijde 12 kunt u hier meer over lezen en zien. Op donderdag 1 juni was er weer een

platformbijeenkomst, hier worden de leden van de locatie-raden en pastoraatsgroepen van onze geloofsgemeenschappen uitgenodigd om kennis te nemen van beleidszaken of nieuwe ontwikkelingen op het gebied van pastoraat, diaconie etc. Deze keer stond bezieling en spiritualiteit centraal. Op bladzijde 4 wordt verder ingegaan op dit onderwerp. Zoals eerder gemeld zullen er op zondag 5 augustus en zaterdagavond 2 september geen vieringen zijn in onze kerk. Op zondag 3 september is er de gezamenlijke startviering van onze parochie in Lochem, zie bladzijde 5. Ook op 10 september is er een gezamenlijke startviering van de Vordense kerken (Raad van Kerken). Deze vindt plaats in onze kerk.

Tegen die tijd draait alles weer volop, geniet nog even van de zomer!
Huub Winkeler, voorzitter locatieraad

Overleden

Op 6 juni overleed de heer Albert Verwey op de leeftijd van 80 jaar. De uitvaart vond plaats in de Christus Koningkerk op dinsdag 13 juni, waarna hij werd begraven op de begraafplaats in Vorden. Moge hij rusten in vrede.

Parochiebrede startviering in Lochem

Zondag 3 september 2017 is er van 10.00 tot 12.30 uur een startviering met het

thema "ontmoeting". U wordt uitgenodigd deel te nemen aan deze viering die plaats zal vinden in de H. Josephkerk te Lochem. Na de Eucharistieviering, die om 10.00 uur begint en waarin pastoor Harry Scheve en de andere leden van het breed parochieel team in voorgaan, is er ruimschoots gelegenheid elkaar te ontmoeten, uiteraard onder het genot van een kopje koffie of thee met iets lekkers, en deel te nemen aan een aantal inspirerende activiteiten. Zie hiervoor ook het artikel op pagina 5.

Bedevaart Kevelaer

Zaterdag 2 september 2017 is weer de jaarlijkse bedevaart naar Kevelaer. Het thema is: "met Maria het woord van God leven".

Kevelaer is uitgegroeid tot een plaats van geloof, één van de belangrijkste Mariabedevaartplaatsen in Europa. Hier putten de mensen kracht, goede raad, hulp en genezing uit hun geloof. Bedevaartgangers gaan niet alleen met hun vragen en wensen naar Kevelaer, maar ook met hun vreugde en dankbaarheid. Dit alles wordt toevertrouwd aan de Moeder van God. De Bedevaart Zutphen-Apeldoorn e.o. viert dit jaar het 375-jarig Bedevaartjubiläum in Kevelaer. Interesse om mee te gaan? U wordt van harte uitgenodigd door pastoor Harry Scheve, uw bedevaartleider. U kunt zich tot 15 augustus aanmelden. De kosten bedragen € 25,00 per persoon. Kinderen tot 15 jaar € 10,00. Opgave bij het secretariaat telefoon 551735, of via de mail: parochievorden@tiscali.nl

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383; info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NL03RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: frank.elschot@gmail.com

Locatieraad

Jan Verwoolde, geb., 271761; Harry Essink, secr. 271269; Ubald Wendels, pm., 273827.

Pastoraatgroep

Jeroen Uhl, vz., 275853; Annette Franck, 473360; Riky ten Thije, 272361;

Vloerbedekking

Is het u al opgevallen? Het blauwe linoleum in het KJ gebouw heeft plaats gemaakt voor blauwe vloerbedekking. Zo op het oog valt het niet meteen op, maar op het gehoor zal het hopelijk wel van invloed zijn. De vloerbedekking zal namelijk geluid absorberen, wat de akoestiek in het KJ gebouw ten goede komt. Komt u het een keertje uitproberen? Dat kan tijdens de koffiemomenten na een viering, of loopt u gewoon eens binnen tijdens de openingstijden.

Na de viering van zondag 13 augustus en zondag 17 september is er gelegenheid om koffie te drinken in het KJ gebouw. U bent hiervoor allen van harte uitgenodigd!

Parochiebrede startviering

Zondag 3 september om 10.00 uur zal er een startviering voor de gehele parochie worden gehouden in de H. Josephkerk in Lochem. Het volledige parochieel team zal voorgaan. Na de viering is er tot 12.30 uur gelegenheid om elkaar te ontmoeten, koffie te drinken en eventueel deel te nemen aan inspirerende activiteiten. Komt u ook? In onze eigen kerk is dan uiteraard geen viering.

Is het vervoer een probleem laat u dat dan gerust even weten aan een van de leden van de pastoraatgroep of bij het secretariaat.

Data om alvast te onthouden

Om alle vrijwilligers te bedanken voor hun inzet in en om onze kerk, wordt er om het jaar een vrijwilligers-dag georganiseerd. Dit jaar is dat op zondag 5 november na de viering. Noteert u de dag vast in uw agenda. Zondag 22 oktober zullen we samen met Ruurlo vieren. De viering is in Borculo en de koren uit Borculo en Ruurlo zullen samen zingen.

Meer informatie over beide dagen vindt u in de volgende *Onderweg*.

Onderhoud kerk

Volgens de voorschriften van de overheid moet, zoals u misschien weet, al het asbest wat zich aan de buitenkant van gebouwen bevindt in 2024 verwijderd zijn. Dit houdt in, dat wij als parochie onze handen ineen moeten slaan om ons in de toekomst voor te bereiden op deze sanering van het asbest wat zich op het dak van de kerk bevindt. De toren is gelukkig voorzien van natuursteenleien.

Als deze sanering over een aantal jaren gaat plaatsvinden, zal ook de kapconstructie op een aantal plaatsen vernieuwd moeten worden vanwege verschillende aantastingen. Om de twee jaar komt de monumentenwacht op bezoek om de bouwkundige staat van de kerk te inspecteren. (Gemeentelijk monument) Daarin komt ook duidelijk naar voren dat het kerkgebouw op zich in goede staat verkeert maar het dak aan een renovatie toe is. Ook de goten van de kerk zijn, vooral aan de zuidzijde, in slechte staat en geven mogelijk aanleiding tot lekkage.

Om waterschade in de kerk te voorkomen is besloten, om alvast vooruitlopend op de dakrenovatie in de toekomst, de goten alvast te vernieuwen.
Jan Verwoolde, locatieraad

Intenties

19 augustus: Pietsie Veltman-Mulder, Hans Tijdink, overleden ouders Heutinck-Wiegers, Ellie Vender-

bosch-Bonnes. **26 augustus:** Hans Tijdink, Ellie vanderbosch-Bonnes.

9 september: Willem en Marietje Dute en overleden kinderen, Harrie Leferink op Reinink, Harrie en John Hendricksen, Ellie Venderbosch-Bonnes, Herman Beerten. **17 september:** Familie Geerligs en Ottenschot, familie Pelgrum, Ellie vanderbosch-Bonnes. **23 september:** Overleden ouders Heutinck-Wiegers, Ellie Venderbosch-Bonnes.

Familieberichten

Op 1 juni 2017 is overleden mevrouw Halina Elzbieta de Vries Prochnicka. De uitvaartviering en crematie was op 8 juni. Op 9 juni 2017 is overleden mevrouw Pietsie Veltman-Mulder. De uitvaartviering en begrafenis was op 14 juni. Op 13 juni 2017 is overleden de heer Hendrik Johannes Wolter Tijdink. De uitvaartviering en crematie was op 17 juni.

Huwelijk

18 augustus huwelijksviering Ton van de Laak en Jacoline Sanders. Dit huwelijk wordt ingezegend door dominee Co Jansen.

Viering met Poolse kinderen

Zoals elk jaar zijn er ook dit jaar weer Poolse kinderen met Diabetes naar Borculo gekomen om te genieten van een onbezorgde vakantie. Op zondag 2 juli kwamen 22 Poolse kinderen met hun begeleiders naar de kerk. In een mooie viering met ook Poolse liederen van Stemmig genoten de kinderen en begeleiders samen met de parochianen van de viering. Pastor Marga Engelage werd ondersteund door Esther Nijbroek die voor de Poolse vertaling zorgde. De kinderen hadden ook een aandeel in de viering bij het evangelie lezen en de voorbeden. Aan het slot van de viering zongen de kinderen twee Poolse liedjes.

H. Willibrord-Ruurlo

Groenloseweg 1; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456; rkkerkruurlo@live.nl
Secretariaat: dinsdag 9.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
Redactie: f.kasteel@hetnet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Ineke Peterse, vz, 461494; Lilian Beeks, secr. 452845; Theo te Brake, pm., 453511; Tonnie Arink, 452823; Harry Kasteel, 452492; Anny Strijker, 452652; Jos Rouwhorst, 453251.

Familieberichten

Overleden: donderdag 8 juni j.l. overleed in de leeftijd van 83 jaar **Gerard Buiting**. Dinsdag 13 juni hebben wij tijdens een kerkelijke herdenkingsdienst, welke werd voorgegaan door Marian Storteler en waarin het koor enkele liederen zong, in crematorium De Omarming in Zutphen afscheid van hem genomen. Ruim tien jaar was Gerard een heel trouw koorlid (tenor) zowel bij de wekelijkse repetitie als bij de weekendvieringen. Ondanks zijn ziekte liet hij het niet gauw afweten. En mocht het eens een keer het geval zijn, dan was dat eerder om de zorg voor zijn vrouw dan om zichzelf. Vol bewondering en met diep respect hoe hij met zijn ziekte omging, denken wij aan hem terug en blijft hij in onze herinnering.
Het R.K. Gemengd Koor.

Op 28 juni overleed **Agnes Wellink** de Rooy in de leeftijd van 70 jaar, de crematie vond plaats in crematorium De Omarming in Zutphen.

Op 9 juli overleed **Henricus Muijen** in de leeftijd van 90 jaar. De kerkelijke uitvaartviering was in de St. Willibrorduskerk te Ruurlo, aansluitend de begrafenis op de R.K. begraafplaats te Ruurlo.
Mogen zij rusten in Vrede.

Gebedsintenties

6 augustus Uit dankbaarheid voor een 90 jarige, Ida van Lanen-Groot Zevent, dochter José en kleinzoon Willem, Ouders Gotink-Eggink en zoon Herman, Wim Tackenkamp. 20 augustus Johan Vaanhold, Wim Tackenkamp, Johan van den Berg, Jan Kasteel. 16 september Ouders Gotink-Eggink en zoon Herman, Overleden ouders Hermanns- Golde-wijk, Jaargedachten Elisabeth Kasteel Jansen, Fien Wopereis –Krabbenborg en kleindochter, Jan Kasteel. 24 september

Toon Geerligs. 1 oktober Jaargedachten Johannus Aagten, Ouders Gotink-Eggink en zoon Herman, Overleden Fam. Aagten-Wopereis. 8 oktober Rikie Mombarg-van de Hoven.

Aan alle parochianen van 75 jaar en ouder

Op dinsdag 3 oktober a.s. zal er weer een senioren dag gehouden worden voor alle parochianen van 75 jaar en ouder met hun partners. De dag begint met een Eucharistieviering om 10.00 uur. Daarna gaan we naar de Tapperij waar we koffie drinken en een warme maaltijd nuttigen. 's Middags zal er een optreden zijn. De dag eindigt om ± 16.30 uur. We hopen op een grote opkomst! Houd deze dag alvast vrij! U krijgt nog een persoonlijke uitnodiging via uw wijkcontactpersoon. Voor vervoer kan worden gezorgd.
Namens de bezogegroep, Anny Strijker

Parochiebrede startviering

Deze wordt gehouden in de H. Josephkerk te Lochem op 3 september om 10.00 uur met een Eucharistieviering, voorgegaan door het pastoraal team. Na de viering is er koffie met lekkers, tijd voor een praatje en activiteiten. Om 12.30 uur is de afsluiting. Vriendelijk verzoeken wij u producten voor de Voedselbank mee te brengen. Ook kunt u ze afgeven achterin onze kerk. De producten zullen tijdens de viering aangeboden worden aan de Voedselbank.

Alle stemmers hartelijk dank

In een brief aan alle parochianen heeft de Stichting Behoud Willi-brorduskerk een oproep gedaan om

mee te doen aan de Aktie Hart voor de Achterhoek. Uw stem kon u uitbrengen op verschillende projecten. Zo ook op het renovatieproject van onze kerk. Dat hebt u in grote getale gedaan. Wij hebben een bedrag ontvangen van bijna TWAALF HONDERD EURO. Daar zijn wij u heel dankbaar voor.

Namens de Stichting, Ineke Peterse

Open kerk

Wij hebben al verschillende mensen mogen verwelkomen op de zaterdagen dat wij de kerk hebben opengesteld. De eerste zaterdag was er een muzikaal optreden en Anneke Bouwmeester heeft haar iconen tentoongesteld en was er ook zelf aan het schilderen. Zaterdag 9 september is het Monumentendag en zijn wij vanaf 10.00 uur open. In de middag zal er een muzikaal optreden zijn van Allégresse. Dit ensemble bestaat uit twee klarinetten, een dwarsfluit en piano/orgel. Ook Anneke Bouwmeester zal weer aanwezig zijn met haar iconen.

Koffiedames

Het koffiedrinken op zondag na de viering is een groot succes. Kerkangangers blijven graag voor het “kopje koffie” en het praatje met elkaar. Dat lukt niet zonder vrijwilligers zoals de “koffiedames”. Dinie Heerink, Rita Bettink en Dinie Cornelissen doen dat met plezier. Nu hebben we zondag 2 juli een lekkere traktatie gehad bij de koffie. Dat was echter niet zomaar. Dinie Cornelissen heeft afscheid moeten nemen. Haar gezondheid speelde haar parten en ze kan veel werkzaamheden niet meer opbrengen. Wij betreuren dat ten zeerste maar respecteren haar besluit. DINIE HARTELIJK DANK voor wat je voor ons, “de koffiedrinkers” gedaan hebt. Dat betekent dan wel dat we op zoek zijn naar één of meerdere koffiedames. Het is gezellig werk en je maakt contacten met je medeparochianen. Wil je ons helpen hiermee – neem dan contact op met één van de leden van de locatieraad. Wij wachten op uw reactie.

Kerkhof gesloten

In verband met ruiming-werkzaamheden zal het kerkhof worden afgesloten. Het betreft de volgende dagen: 21, 22, 23 en 24 augustus 2017. Wij hopen dat u hiervoor begrip hebt.

De locatieraad

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275; info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
secretariaat: woensdag 14.30 – 15.00 uur.
Rekeningnr.: NL85RABO0121392570; NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
Redactie: louse50@live.nl, henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Frans Geurtsen, vz., 462945; Theo Keurentjes, 464247; Ronald Lankhorst, pm., 465621; Henk Roes, 461061; Ans Schabbink, 462570. Gerald Veldscholten, 463482.

Oecumenische toertocht op 2e Pinkstersdag

Overal kom je mensen tegen die motorrijden. Zo ook in de Raad van Kerken, het overlegorgaan voor samenwerking tussen de protestantse gemeente en de vrijzinnige en katholieke geloofsgemeenschap in Hengelo. “Dan kunnen we ook wel een keer oecumenisch gaan motorrijden!” Het begon met een geintje, maar het is inmiddels een traditie geworden.

Voor de negende keer al werd op 2e Pinksterdag een oecumenische motortocht verreden. Het concept: lekker toeren met passende bestemming, oecumenische ontmoetingen en bijdragen aan een goed doel om ook anderen in ons plezier te laten delen. Ditmaal ging de rit over de Veluwe. Met 19 personen, 12 motoren en 1 auto, werd een schitterende rit verreden door prachtige natuur. Allereerst werd Radio Kootwijk aangedaan, voormalig zenderpark. Een stukje vaderlandse geschiedenis! In de eerste helft van de 20e eeuw vormde dit een belangrijke communicatieverbinding tussen Nederland en Nederlands-Indië. We zien een gebouw van gewapend beton, waarin een sfinx is te herkennen. Het heeft als bijnaam ‘de kathedraal’ en is nu in gebruik voor exposities, voorstellingen e.d.

Na een smakelijke picknick voert de route naar de grote zandverstuiving van Kootwijker Zand om vanaf de nieuwe 12 meter hoge stalen uitkijktoren te genieten van een spectaculair uitzicht over bos, heide en zandvlakte.

Verder naar Harskamp voor de eigenlijke bestemming en het ‘goede doel’: de Passiflorahoeve. Een zeer toepasselijke naam, als we bedenken hoe de beheerder en eigenaar zijn passie laat bloeien. Het woord ‘passie’ doet denken aan zijn door-gemaakte psychische ziekte, maar ook aan het enthousiasme voor zijn hobby. De voormalig loodgieter heeft samen met zijn vrouw de laatste jaren stukje bij beetje

een zorgboerderij opgezet om als ervaringsdeskundige mensen te helpen die psychische problemen hebben. Wekelijks vinden ruim 30 mensen een dagbesteding in de plantenkwekerij en vlindertuin met meer dan 150 soorten Europese en tropische vlinders.

We lopen tussen de vlinders door, ontdekken vlindereitjes, zien rupsen, poppen en cocons. Geweldig om te zien en met een indrukwekkende achtergrond! Via mooie weggetjes rijden we weer terug naar Hengelo.

Het weer was optimaal (wat hebben we het getroffen!), de stemming was prima, de motoren liepen als zonnetjes, de route was fantastisch, de voorrijder hield de groep keurig bij elkaar in het drukke pinksterverkeer, de lunch was overheerlijk en de fouragewagen deed uitstekend dienst.

Dank aan allen voor de organisatie! Het was een zeer geslaagde dag! Op naar het tweede lustrum.

Vrijwilligersdag 25 juni 2017

Aarde, water, vuur en lucht!

Deze vier elementen liepen als een rode draad door de zondag van 25 juni j.l. Een andersvieren-viering met aansluitend een dag voor de vrijwillig(st)ers van onze geloofsgemeenschap. Wat paste het thema van de viering perfect bij hetgeen ons in de namiddag te wachten stond. Alle drie de leken-voorgangers Jenny, Boris en Paul verzorgden samen met Gerrie Spekkink de realisatie van de elementen door middel van uitbeelding, teksten en

gebeden. Het kerkkoor was uitstekend op dreef met bijpassende liederen. Al met al een viering die tot nadenken stemde. Wij mensen zouden immers geen aards bestaan hebben zonder lucht, de vruchten der aarde, water en de warmte van het vuur.

Na een rondje koffie/thee met een belegd broodje achter in de kerk vertrokken we met ongeveer 40 personen per fiets/auto voor een prachtige tocht door de Bronckhorster dreven. De tocht was recht-toe rechtaan hooguit 10 km. maar wij presteerden het om er het dubbele van te maken op weg naar het aquadomum in Halle van Maria en Henk Wolbrink. Wat een ambitieus project. Een stuk bos ontginnen. Een groot gat graven zoals Henk ons vertelde en dan –in een tijdsbestek van bijna 8 jaren- een “gedeeltelijk zelfvoorzienend” onderwaterhuis bouwen met nog een uitkijktorentje erop. Wij kwamen met z’n allen oren en ogen tekort. Een beschrijving van dit bouwwerk geven is bijna onmogelijk, je moet het gezien en geproefd hebben. En wat had het vele raakvlakken met de 4 elementen van de ochtendviering.

Nadat we allemaal alles bekeken hadden en “uitverwonderd” waren werden we beneden in de onderwaterruimte gelaafd met koffie/thee en een glaasje. Als klap op de vuurpijl was er door de locatieraad gezorgd voor een heerlijk slaatje met (olijven) stokbrood en een lekkere croquet met brood. Er heerste een ontspannen sfeer waarin menig een met elkaar in gesprek raakte en dat is immers, naast de gezelligheid, mede het doel van deze bijeenkomsten. Voor de organisatie: hartelijk dank, het was klasse!

En nog even terugkomend op Henk Wolbrink: Fantastisch dat we dergelijke mensen met deze kwaliteiten en lef binnen onze gemeenschap hebben. We moeten ze koesteren!

Een vrijwilliger en deelnemer aan deze dag

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com

Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Jos Roeling, 0314-641739; Rob Besselink, 462882;
Hans Limbeek, 0314-641546, Dini Compas-Nijenhuis,
06-40594236; Annie Stapelbroek, 0314-641477

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 – 11.00 uur. Telefoon 0575-461314. Voor spoedgevalen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38.

Stichting R.K. Begraafplaats Keijenborg;
Contactpersoon: Mevr. J. Lamers
tel. 0575 – 464162,
@: begraafplaatskeijenborg@hotmail.com;
website www.begraafplaatskeijenborg.nl

Parochiële Caritas Instelling:

Secretariaat: Henk Beuwer, Pastoriestraat 28, 7256 AN Keijenborg.
Tel. 0575 – 463151.

Jaargedachtenisviering

Op zondag 16 oktober is de jaargedachtenisviering voor Jo Overmaat-Bolwiender, overleden op 9 oktober 2016.

Jubileumviering

Op zaterdag 16 september om 14.00 uur viert het bruidspaar Henk en Truus Berendsen-Eulink hun 60-jarig huwelijksjubileum.

Dopen

Aanmeldingen graag via het secretariaat van de HH. Twaalf Apostelen.
Email: secretariaat@12apostelen.nl De doopdata voor het tweede halfjaar 2017 staan op blz. 15.

Riek Jansen en Annie Mullink stoppen

Riek Jansen en Annie Mullink stoppen na jarenlang lid van de bloemversiergroep te zijn geweest. Beiden hebben onlangs een punt gezet achter hun activiteiten voor deze groep. Hierbij willen we beide dames zeer hartelijk danken voor hun jarenlange

inzet voor onze geloofsgemeenschap: zonder vrijwilligers kan de kerk niet bestaan! Inmiddels heeft zich ook een opvolger aangediend: Edith Hakvoort en daar zijn we heel blij mee. Mochten er meer mensen zijn die belangstelling hebben om iets creatiefs met bloemen te doen, dan kan men zich aanmelden bij Sylvia Wolsing: tonnysylvia@hotmail.com of tel. 0575-464129.
De pastoraatgroep

Kerkelijke onderscheiding

Het bestuur van de Dioce-sane Sint Gregoriusvereni-ging in het Aartsbisdom heeft het lid van ons Kerk-koor Bernardus Wilhelmus Antonius (Bennie) Beulink b.g.v. zijn 40-jarig koor-jubileum een Eremedaille Sint Gregorius in Goud toegekend.

De jubilaris en zijn familie worden van harte gefeliciteerd met deze onderscheiding. En dat het hem gegeven mag zijn zich nog lang te mogen inzetten voor de muzikale verzorging van de liturgische vieringen in onze geloofsgemeenschap.

Bedevaart Kevelaer

Zaterdag 2 september 2017 is weer de jaarlijkse bedevaart naar Kevelaer. Het thema is: “met Maria het woord van God leven”. Kevelaer is uitgegroeid tot een plaats van geloof, één van de belangrijkste Mariabedevaartplaatsen in Europa. Hier putten de mensen kracht, goede raad, hulp en genezing uit hun geloof. Bedevaartgangers gaan niet alleen met hun vragen en wensen naar Kevelaer, maar ook met hun vreugde en dankbaarheid. Dit alles wordt toevertrouwd aan de Moeder van God. De Bedevaart Zutphen-Apeldoorn e.o. viert dit jaar het 375-jarig Bedevaartjubileum in Kevelaer. Interesse om mee te gaan?

U wordt van harte uitgenodigd door pastoor Harry Scheve, uw bedevaartleider. U kunt zich tot 15 augustus aanmelden. De kosten bedragen € 25,00 per persoon. Kinderen tot 15 jaar € 10,00 Opgave voor Keijenborg bij kosteres Willy Niesink.

Ziekenzondag 10 september 2017

Zondag 10 september is het ziekenzondag. Langdurig zieken en mensen die in verband met hun ziekte of handicap niet regelmatig in de kerk kunnen komen worden hiervoor speciaal uitgenodigd. Leden van de bezoekersgroep kunnen U dan thuis op komen halen. U kunt zich daarvoor opgeven bij Elly Willard 0314-621201 of Ria Boers 0575-461938. Na de Eucharistieviering van 11.00 uur, met als voorganger pater Hulshof, is er een gezellig samenzijn met een kopje koffie en wat lekkers.

Oecumenische viering in Keijenborg

In het kader van de Vredesweek 2017 wordt op zondag 24 september 2017 een Oecumenische viering gehouden in de kerk van H. Johannes de Doper in Keijenborg om 11.00 uur. Thema is dit jaar: Visioen van Vrede. Wat kunnen wij doen! Iedereen die in vrede gelooft kan iets voor de vrede doen. Doe ook mee al is het maar iets kleins. Wij zijn er van overtuigd, dat al die beetjes durf onvermijdelijk optellen tot vrede. Doe mee in de vredesweek!

Wij leven in roerige tijden. Juist nu groeit het besef dat de vrede niet vanzelfsprekend is. De beelden van vluchtelingen en oorlog en groeiende polarisatie in ons eigen land onderstrepen het belang dat we ons moeten inzetten voor de vrede. De vredesweek is het moment om samen in actie te komen. Als je echt vrede wilt moet je elkaar als mens gaan zien en niet steeds de verschillen blijven benadrukken. Vrede is niet moeilijk; de mens is moeilijk. De “ik” moet “wij” worden! In deze viering wordt gecollecteerd voor het werk van de Vredesbeweging PAX en wel speciaal voor het werk dat zij doen voor vluchtelingenkinderen. De oorlog in Irak en Syrië hebben veel weeskinderen veroorzaakt die op straat of in kartonnen dozen leven. Deze werkgroep WSIV brengt de hulpgoederen en het geld persoonlijk naar Irak en Syrië. Zij hebben al duizenden kinderen een glimlach op hun gezicht kunnen brengen! Heel graag bevelen wij deze collecte bij U aan! *Werkgroep voorbereiding Oecumenische viering Halle-Keijenborg-Zelhem*

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak; 0575-441291;
martinusbaak@kpnmail.nl
Secretariaat: 1e en 3e donderdag van de maand 9.00-9.30 uur;
Opgave gebedsintenties buiten openingstijden secretariaat: Bennie Stapelbroek: 491060 of Ans Berendsen: 441920.
Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
Redactie: antoonmentink@chello.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Berna Lamers, 441244; berna.lamers@gmail.com
Twan ten Have, 842002; Arnold Wolbrink, 441206;
Petra Weel, 06 12536049

Koffiedrinken

Na de oogstdankviering op 19 augustus is er koffie- en thee drinken. Na de viering van zaterdag 9 september en zondag 8 oktober is er koffie- en thee drinken.

Bezoekersgroep

Zondag 10 september is de nationale ziekenzondag. Daar willen wij in de woord- en communieviering van zaterdag 9 september bij stil staan en een beetje extra aandacht aan schenken. Op zondag 10 september is er in de H. Willibrordkerk te Steenderen een Eucharistieviering, waarin men het Sacrament van de Ziekenzalving kan ontvangen. Dit is een speciale “Vijfslag” viering. Zie ook het schrijven in de *Onderweg* van Zomer 2017. U kunt zich hier voor op geven bij Ingrid Schooltink, tel. 0575-441915.

Oogstdankviering

Ook dit jaar zal er weer een oogstdankviering worden gehouden op de bekende plek: bij de Veldkapel aan de Vordenseweg, tussen Baak en Wichmond. De plaatselijke afdeling van LTO Noord (Land- en Tuinbouw Organisatie) is – al jaren – de initiatiefnemer.

De viering heeft een oecumenisch karakter. De veldkapel is gebouwd in oorlogstijd, in 1942. In die tijd werden er bij de kapel regelmatig vieringen in de open lucht gehouden. Maar ook na de oorlog bleef dit monument een plek van gebed en bezinning.

U bent van harte welkom bij deze oecumenische viering op **zaterdag 19 augustus, om 19.30 uur**. Voorgangers zijn pastoraal werker Jaap van Kranenburg en ds. Fini van Zoelen.

Bij slecht weer zullen we uitwijken naar de St. Martinuskerk in Baak, maar we hopen ook dit keer weer buiten te kunnen zitten op die prachtige plek om daar Gods lof te zingen en onze dankbaarheid te uiten. Het thema zal dit jaar zijn **‘Alle hens aan dek’**.

Er wordt veel gevraagd van de verschillende sectoren, denk maar aan derogatie en de invoering van fosfaatrechten en de beslissingen daarover van de regering. Eens te meer wordt duidelijk hoezeer solidariteit geboden is onder de boeren. Alleen dan kunnen we er met elkaar uit komen, zodat aan ieder recht wordt gedaan. De muziekvereniging Nieuw Leven zal ons ook dit keer begeleiden. U bent van harte welkom! We hopen er weer een inspirerende viering van te maken.

Jaap van Kranenburg en Fini van Zoelen

Paaskaars aan fam. Schiphorst

Sommige momenten in je leven wil je heel graag in je herinnering vasthouden. De trouwdag is zo’n dag die door veel mensen wordt gevierd. Jaarlijks in kleine kring en met kroonjaren in een grotere kring. Zo is een gouden huwelijk een bijzondere mijlpaal. Dat jaar hoop je samen te bereiken, en als dat dan lukt ben je dankbaar. Zo ook bij Henk en Dinie Schiphorst, zij vierden in 2016 hun gouden huwelijk. Uit dankbaarheid voor de vele mooie jaren wilden zij graag de Paaskaars met

het jaartal 2016 ontvangen. Deze staat nu in hun kamer zodat zij nog vaak in dankbaarheid aan hun trouwdag zullen terugdenken. Heeft u belangstelling voor de Paaskaars 2017 laat het ons dan weten, wie weet bent u volgend jaar de gelukkige.

Familieberichten

Op 11 juli is Bets Hermesen-Goris overleden op de leeftijd van 84 jaar.

Gebedsintenties

Zo. 13/8 Bertus Heijntink, Wim Driever, Marijke Hebben, Ouders Cornelissen-Brink, Ouders Dashorst-Brink. Zo. 27/8 Henk Mokkink, Ouders Schotman-Bekken en fam., Lena Heijntink, Antoon Janssen en Johan. Za. 9/9 Ouders Harmen-Ovink, Ouders Helmink-Boerkamp, Fam. Hendriks Hermesen, Ouders van Leussen-Wolbrink, Ouders Schooltink-Kroesen Theo en Ben, Wim Driever, Ouders Dashost-Brink. Za. 23/9 Ouders Roordink-Borgonjen, Jgt. Gradus Lichtenberg, Ouders Cornelissen-Brink, Jgt. Egbert Brink. Za. 30/9 Theodora Johanna Driever-Masselink, Wim Driever, Marijke Hebben. Zo. 8/10 Henk Mokkink, Ouders Schotman-Bekken en fam., Ouders Cornelissen-Brink. Gebedsintenties voor elke viering: Mevr. Jansen-Vermeulen, Henk Tankink, Bets Hermesen-Goris. Gebedsintenties voor eenmaal per maand Mevr. Hebben-Smit, Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders van Leussen-Schooltink-Bosman, Fam. Heijntink, Jos Hermesen, Fam. Veenhuis-Zents, Ouders Schoenaker-Janssen, Fam. Teunissen-Schooltink, Gradus Lichtenberg.

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
locatieraaddrempt@gmail.com, 06 83801729
Opgave gebedsintenties:
rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad /pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
Henrie Bremer, secretaris
Fons Janssen, penningmeester
Peter Hammink

Van de locatieraad

Op 20 juni jl. is er een bijeenkomst geweest van de locatiepagina beheerders van de parochiewebsite. Dit na twee introductie-avonden eind vorig jaar en een half jaar onderweg in de digitale informatievoorziening. De algemene indruk is dat de diverse locaties flink aan de slag zijn geweest met het vullen van hun pagina. Elke pagina is kritisch bekeken waardoor aandachtspunten en tips gegeven konden worden. Vragen en opmerkingen naar aanleiding van de ervaringen van afgelopen periode zijn aan bod gekomen. Zoals gezegd is er heel wat werk van gemaakt en we hopen dat de locatiepagina regelmatig digitaal bezocht gaat worden. Het bezoeken van de andere locatiepagina's wordt ook van harte aanbevolen, temeer daar de hele nieuwe website afgestemd is voor gebruik van een tablet. Nieuws of ideeën die geplaatst kunnen worden zijn van harte welkom.

Op 11 juli hebben we afscheid genomen van Antoon Burghout, zie ook het "in memoriam" op deze pagina. Antoon heeft tot het moment dat zijn gezondheid hem in de steek liet veel gedaan voor onze kerk. Dit naast al zijn andere werk, bezigheden, hobby's en brede belangstelling. Hij was gezegend met "gouden handjes" en betrokken bij bijna alle technische zaken in en rondom de kerk. Ook kon je een beroep doen op zijn sterke geheugen van hoe iets gemaakt was in het verleden of waar een kabel of leiding liep. De ontwikkelingen van de laatste jaren rondom ons kerkgebouw zullen hem ongetwijfeld zeer geraakt hebben. We zijn daarom dankbaar dat de uitvaart heeft kunnen plaatsvinden in de kerk waar hij zoveel voor heeft gedaan. De locatieraad wenst de familie sterkte met dit verlies.

Oktober –Mariamaand

De Mariamaand beginnen we met een Plechtig Lof op woensdag 4 oktober om 19.00 uur, pastoor Scheve gaat voor. Het

Willibrordkoor begeleidt ons muzikaal. Na het Lof is er gezellig napraten onder genot van een kopje koffie of thee. U bent van harte welkom deze avond. Op de volgende woensdagen 11, 18 en 25 oktober is er om 19.00 uur rozenkransbieden in de Mariakapel. Napraten doen we onder het genot van een kopje koffie of thee. Kom gezellig met ons mee bidden en napraten.

Parochiebrede startviering

Op zondag 3 september om 10.00 uur wordt voor de tweede keer een parochiedag gehouden voor de hele parochie. Deze keer in Lochem, meer over deze dag vindt u in het algemene deel van deze *Onderweg* op pagina 5. Wanneer u geen vervoer hebt dan kunt u contact opnemen met Ingrid Stortelder (tel: 0313-479294). Er wordt dan voor vervoer naar de parochiedag gezorgd.

De Nationale Ziekendag

In de viering van zondag 10 september zal er bijzondere aandacht geschonken worden aan de Nationale Ziekendag. De Zonnebloem zet zich in voor de zieke en gehandicapte medemens. De vrijwilligers van de Zonnebloem gaan bij deze mensen op huisbezoek, hetgeen zeer gewaardeerd wordt. "Vriendelijke woorden zijn soms kort, maar hun echo sterft nooit uit". Zo hopen wij als Zonnebloem een bijdrage te kunnen leveren aan de kwaliteit van het leven. Ook worden er dagtochten en vakanties georganiseerd. Wat betreft deze activiteiten zijn er veel vrijwilligers die proberen het voor de gasten zo aangenaam mogelijk te maken. De gasten die met de vakantie meegaan, hebben een intensieve verzorging nodig. In het weekend van 9 en 10 september wordt aan de zieken en thuiszittenden door de zonnebloemvrijwilligers een bloemetje aangeboden. De tweede col-

lecte zal deze zondag voor het werk van de Zonnebloem bestemd zijn.

Vrijdagviering

Op iedere laatste vrijdag van de maand is er om 9.30 uur een viering in onze kerk. **25/08:** WCV Diaken ten Bruin; **29/09:** Eucharistie Pastoor Scheve.

Familieberichten

Overleden: Op Tweede Pinksterdag, 5 juni, is op 90-jarige leeftijd overleden mevrouw **Riek Thuss-Schoenaker**. Tijdens de avondwake op 9 juni hebben we haar herdacht als een betrokken en actief parochiaan die betrokken was bij alles wat er in dorp en gemeenschap leefde. Zaterdag 10 juni hebben we afscheid genomen tijdens de uitvaart in onze kerk en haar begeleid naar het crematorium te Dieren. 5 juli is overleden de heer **Antoon Burghout** in de leeftijd van 84 jaar. In de uitvaartviering op 11 juli hebben we afscheid van hem genomen en daarna begraven op onze begraafplaats. Wij wensen de families sterkte met het verlies van hun dierbare.

Antoon Burghout bedankt!

Zoals zoveel parochianen heeft Antoon Burghout in zijn leven veel voor onze parochiegemeenschap gedaan. Zo was hij actief als collectant en assistent koster. Antoon was de klusjesman op technisch gebied voor onze parochiekerk en pastorie. Elektra, verwarming, fototoestel repareren voor pastoor van Bergen. Antoon kon en deed het. Maar als medewerker bij smederij Seegers was hij in staat om prachtige siersmeedwerken te maken voor onze H. Willibrordkerk. Wij zijn dankbaar voor zijn prachtige kunstwerken zoals de preekstoel, de poorten in de Mariakapel, kaarsenstandaard, aangeboden door KPO, onderstel onder het tafeltje waar de kelken, water en wijn op staan en de grote ster die tijdens de kersttijd op onze kerktoeren hangt en straalt.

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279, bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: jansenmts@planet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Jan den Hartog, voorzitter, 452815
Alex Gerritsen 450950
Anke Pasman, 451261

Activiteiten voor vrouwen

Vlinderavond: maandag 18 september 2017.

De eerste activiteit na de zomerperiode is op maandagavond 18 september 2017. Connie Akkermans zal ons dan het e.e.a. vertellen over vlinders. In de meeste gevallen zal het geen probleem zijn om een insect als een vlinder te herkennen. Maar er zijn een aantal insecten die vaak verward worden met vlinders. Vlinders behoren binnen de orde insecten tot de Lepidoptera. Dit woord komt uit het Grieks: (Grieks: lepis = schub en pteron (meervoud ptera) = vleugel). De letterlijke vertaling is dus 'schubvleugelige'. De vleugels van vlinders zijn bedekt met schubben, die op verschillende wijze licht absorberen. Zo krijgen ze de voor ons zichtbare kleuren en tekening. En wist je dat nachtvlinders ook overdag vliegen? De avond is in Kraantje Lek en begint om 19.30 uur. Extra informatie komt in de nieuwsbrief van eind augustus.

Boekenuitleen Olburgen

De boekenuitleen wordt gerund door een aantal vrijwilligers. Elke dinsdagavond van 18.30 uur tot 19.30 uur ben je welkom in de voormalige basisschool in Olburgen. Maar ook elke vrijdagmorgen van 10.30 tot 11.30 uur kun je daar terecht voor een boek of een dvd, een praatje, een kopje koffie of thee.

Parochiebrede startviering in Lochem

Zondag 3 september 2017 is er van 10.00 tot 12.30 uur een startviering met het thema "ontmoeting". U wordt uitgenodigd deel te nemen aan deze viering die plaats zal vinden in de H. Josephkerk te Lochem. Na de Eucharistieviering, die om 10.00 uur begint en waarin pastoor Harry

Scheve en de andere leden van het breed parochieel team in voorgaan, is er ruimschoots gelegenheid elkaar te ontmoeten, uiteraard onder het genot van een kopje koffie of thee met iets lekkers, en deel te nemen aan een aantal inspirerende activiteiten. Zie hiervoor ook het artikel op pagina 5.

Rooster

Geen vieringen

In de volgende weekenden zijn er geen vieringen in onze kerk:
12 - 13 augustus
2 - 3 september
16 - 17 september
30 september - 1 oktober
7 - 8 oktober

Misdienaar:

9 september

Collectanten

20 augustus: Jan den Hartog
26 augustus: Jan Baars
9 september: Joost Langenhof
24 september: Jan den Hartog

Lectoren

26 augustus: Theo Lebbink
9 september: Roland Jansen

Kosters

20 augustus: Betsie Verhoeven
26 augustus: Jan Baars
1 september: Theo Damen
9 september: Joost Langenhof
24 september: Cilia Langenhof
6 oktober: Theo Damen

Bloemversiering

5 augustus - 18 augustus: Betsie en Nicole
19 augustus - 1 september: Diny en Leonie
2 september - 15 september: Diny en Leonie
16 september - 29 september: Thea en Gerda
30 september - 13 oktober: Yvonne en Til

Dames- en herenkoor

Repetities: 22 augustus, 12 september, 19 september, 3 oktober en 10 oktober
Gezongen vieringen: 9 september en 24 september

Intenties

20 augustus: Overleden familie Sesink-Peters, Theo van Aalst, Herman en Bep Pasman, Gradus en Dinie Baars, Annie Gosselink-Pasman en Albert Gosselink, Antoon Gosselink en Truus Gosselink-Steeverink

26 augustus: Liesbeth Sielias, Bart Godschalk, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Robert Vallen, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman

9 september: Overleden ouders Gerritsen-Reulink, Theo van Aalst, Herman en Bep Pasman, Gradus en Riek Bremer, Theo Bremer, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman

24 september: Herman en Bep Pasman, Gradus en Dinie Baars, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink

Website: www.12apostelen.nl

Onder de tegel: Geloofsgemeenschappen heeft iedere parochiegemeenschap haar eigen pagina. Kijk op de site voor de meest actuele gegevens.

Heb jij een artikel waarvan je denkt: dat is leuk voor de site, geef dit dan digitaal door naar: jansenmts@planet.nl

Sluitingsdata

Inleveren kopij voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
Nummer 7: 8 september 2017
E-mailadres: jansenmts@planet.nl

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2, 7221 AC Steenderen, 0575-451223, b.g.g. 0575 452101/06 16066571
Postadres: Azaleastraat 14; 7221 AZ Steenderen
Secretariaat: 1e en 3e maandag v.d. maand 9.30-10.30 uur in het Kerspel of M. Schut, 0575-452101
Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad

Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 470596, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep

Annie Alberink, Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

Drie dopelingen in één viering

Op zondag 18 juni werden drie kinderen gedoopt die allen familie van elkaar zijn. In de Eucharistieviering verrichtte pastoor Scheve alle rituelen behorend bij het sacrament van de doop. De tweeling Lynn en Yara Bos en hun nichtje Jasmijn Wolbrink werden zo opgenomen in de katholieke kerk, onder toezien van de ouders, opa's en oma's, verdere familieleden en de parochianen. Twee zusjes en een broertje van de dopelingen zongen een mooi lied. Het was een mooie viering op een zonnige dag.

Bedevaart naar Kevelaar

Op zaterdag 2 september is weer de jaarlijkse bedevaart naar Kevelaar. U kunt zich hiervoor nog opgeven tot 10 augustus bij Maria Schut, tel. 452101. De kosten zijn 25 euro.

Anders Vieren 1 oktober: Schouder aan Schouder

In de vorige *Onderweg* heeft u kunnen lezen dat er een groep mensen uit onze geloofsgemeenschap, onder leiding van Jaap van Kranenburg en Marga Engelaar, nadenkt over wat geloven voor ieder persoonlijk betekent. Hieruit is het thema voor de volgende Anders Vierenviering ontstaan. Margriet te Morsche, Maria

Schotman en leden van het koor 2 Gether zijn deze viering aan het voorbereiden. Het thema is: Schouder aan schouder: Naast elkaar, met dezelfde intentie, het delen van je talenten. We vullen elkaar aan, kunnen elkaar inspireren en hebben elkaar nodig. Anders, maar ook goed! Gemeenschap zijn en vieren. Martha & Maria; aan welke kant sta jij? Wie inspireert ons? Franciscus, of Paus Franciscus misschien? Niet alleen leerling zijn maar ook je verantwoordelijkheid nemen! Martha & Maria moeten ons niet tegenover elkaar maar juist naast elkaar brengen. In een eigentijdse zangviering denken we hier samen over na. Schouder aan Schouder, zondag 1 oktober 9.30 uur met zang van 2 Gether, voorgangers Margriet te Morsche en Maria Schotman.

Startviering in Lochem

Op zondag 3 september is de jaarlijkse startviering in Lochem. Bij deze *Onderweg* vindt u een affiche met informatie over deze viering en de georganiseerde activiteiten. Het is mogelijk om met anderen mee te rijden naar Lochem indien u zelf geen vervoer heeft. Op het witte inlegvel vindt u namen en telefoonnummers waarmee u contact kunt opnemen hiervoor. Zie pagina 5 voor meer informatie.

Verloting van de Paaskaars

Zoals ieder jaar werd de Paaskaars verloot onder de mensen die aangegeven hebben hier belangstelling voor te hebben. De verloting vond plaats op zondag 11 juni. De gelukkige voor de grote Paaskaars was mevrouw Riek Veenhuis. De kleine kaars die altijd voor de overledenen wordt aangestoken ging naar de heer Theo Roording.

Ziekenzalving

Op zondag 10 september is er de mogelijkheid om tijdens de Eucharistieviering het sacrament van de ziekenzalving te ontvangen. U heeft zich hiervoor kunnen opgeven. Mocht u dit niet hebben gedaan en toch graag de zalving ontvangen, dan kunt u nog contact opnemen met Annie Willemsen, tel. 451853.

Ontspanningsmiddag van de HVD

U bent allen van harte uitgenodigd voor de ontspanningsmiddag in samenwerking met de HVD van de Protestantse Gemeente op zaterdag 7 oktober van 14.00 uur tot 18.00 uur in het Anker. De Mólendeerns uit Vorden geven invulling aan deze middag door middel van muziek en zang. De middag wordt afgesloten met een gezamenlijke broodmaaltijd, hiervoor wordt bij de uitgang een vrijwillige bijdrage gevraagd. Wij hopen velen van U op deze middag te ontmoeten. Opgeven graag vóór 3 oktober bij Annie Willemsen, tel. 451853.

Vrijwilligersviering 29 oktober

Sinds een aantal jaren houden we in het najaar een vrijwilligersbijeenkomst. Om 9.30 uur is er een viering in de kerk, dit jaar zal pastor Jaap van Kranenburg voorgaan. Tijdens deze viering wordt er een werkgroep in het zonnetje gezet. Welke groep dit is blijft tot het laatst een goed bewaard geheim. Na de viering is er een gezellig samenzijn met een natje en een droogje. In de viering is iedere parochiaan welkom en na afloop speciaal de vrijwilligers. Houdt u deze zondag vrij tot ongeveer half 2!

Familieberichten

Op zondag 16 juli is mevrouw Willemien Willemsen-van Aken overleden. Ze is 76 jaar geworden.

Koffiedrinken

Zondag 10 september na de ziekenzalving en zondag 1 oktober na de Anders Vieren viering.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286, info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00-12.00 uur.
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029; NLogINGB0000856562;
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restauratie)
Redactie: redactie@demooistekerk.nl

Locatieraad

Charlotte Bonga, vz., pm., 441261; Margreet Gründemann, secr., 555559; Ria Hermsen, 520870; Jan Marijnissen, 441276, Frank Koekkoek, 452535

Pastoraatgroep

Michel Roording, 0630727690; Jan Tijssen, 441743;

Ludgerdag

Zaterdag 17 juni heeft een groepje mensen uit onze parochie (Vierakker, Hengelo en Zelhem) een reis gemaakt naar plaatsen in Duitsland waar Ludger zijn sporen heeft achter gelaten. Na een kort bezoek aan het Benedictijner klooster in Gerlebe, ging de tocht naar Billerbeck. Daar staat een grote Ludgerdom, met erin zijn sterfkapel. We werden ontvangen door Frans Becks, die heel veel wist van de geschiedenis. Ook gingen we nog even langs de Ludgerbronnen. Na een heerlijke lunch (Kaffee mit Torte) ging de reis verder naar Essen-Werden in het Ruhrgebied, waar we ontvangen werden door Rudolf Schütz, die vele jaren voorzitter was van de Kommunitas Sankti Ludgeri. Na een bezoek aan de mooie basiliek, kregen we een rondleiding in het museum, helemaal aan Ludger gewijd.

Met vele waardevolle, historische documenten in schrift, maar ook het reliekenkistje, dat Ludger tijdens zijn reizen mee gedragen zou hebben. Ook stond er de schrijn, zoals die op de eerste zondag van september in de processie mee gedragen wordt, met dan daarin de relieken van de heilige Ludger, die door het jaar bewaard worden in de crypte van de kerk. Zo kwam Ludger ons een stuk dichterbij, nu we er meer van gezien en gehoord hebben.

Afsluiting seizoen kindernevendienst

Zondag 2 juli was de laatste kindernevendienst voor de zomervakantie. Als extra activiteit hebben de kinderen cakejes versierd. Na de dienst konden de kerkangangers genieten van een kopje koffie/thee en een lekkere traktatie, door de kinderen versierd.

In september zijn er geen kindernevendiensten. De eerste zondag is er een gezamenlijke startzondag van de parochie

en op de derde zondag is er geen dienst in verband met de pleinmarkt. Op zondag 1 oktober is weer de eerste kindernevendienst na de zomervakantie. Wilt u graag op de hoogte gehouden worden van de kinderactiviteiten van onze kerk, stuur dan een mailtje naar: kindervieringen@demooistekerk.nl

Koor op visite

Op zondag 27 augustus komt het koor Laudate Dominum van de Titus Brandsma parochie uit Ede-Wageningen zingen in onze kerk. Het koor bestaat uit zo'n 60 zangers en zangeressen en onder leiding van dirigent Ronald de Haan zullen ze de mis van 9.30 uur opluisteren. Pastoor Harry Scheve zal voorgaan in de mis.

Akkerbloemetje Bloeiend (On)kruid

Achter tranen van verdriet schuilt de glimlach van herinnering.

In de morgenuren van zondag 28 mei j.l. is onverwachts overleden: **Bernardus Joannes Antonius (Bennie) Wolbrink**, echtgenoot van Trees Tijssen, in de leeftijd van 71 jaar.

Wij herinneren ons Bennie als een warm, sociaal familiemens die voor iedereen klaar stond om de helpende hand uit te steken. Ook was hij nauw betrokken bij zowel het maatschappelijke, sportieve als

ook het kerkelijk leven. Jarenlang hielp hij mee met hoogtijdagen, overlijden en/of begrafenissen de kerkklokken te luiden. Op zaterdag 3 juni hebben we tijdens een kerkelijke uitvaartdienst afscheid van hem genomen en hem mogen begeleiden naar het crematorium de Omarming te Zutphen. Moge hij rusten in vrede en mogen zij die achterblijven kracht en steun ontvangen om dit plotselinge verlies te kunnen dragen.

Openluchtviering 20 augustus

De jaarlijkse openluchtviering t.g.v. de opening van onze feestweek zal worden gehouden op zondag 20 augustus om 10.45 uur op de parkeerplaats bij de kerk. De oecumenische viering heeft als voorgangers pastor Theo ten Bruin en dominee Tim Wiersum. Het thema is "Ik vertrek", bijv. als emigrant, op vakantie, maar ook bij de fietstocht 's middags. Na de viering is er koffie met iets lekkers. Kinderen zijn van harte welkom, zij worden zinvol bezig gehouden door Gerrie Hiddink. Het oecumenisch koor o.l.v. Ron Holtslag verzorgt de liederen, maar ook zal Bennie Helmink een paar liederen die bij het thema passen voor zijn rekening nemen. We hopen op goed weer en een mooie viering.

Pleinmarkt met verrassing

Tijdens de pleinmarkt op 17 september zal het kopergroepje van Jubal het geheel muzikaal omlijsten.

Oecumenische viering met Basisschool de Garve

De oecumenische viering met de Garve is op zondag 24 september. Die dienst staat in het teken van Ludger. Het wordt een Levend Ganzenbord en alleen de opening is in de kerk, waarna buiten het spel wordt gespeeld. De afsluiting is dan weer in de kerk.

Vooraankondiging musical: LUDGER-LUTHER-LIEFDE

Er zijn drie uitvoeringen:

Vrijdag 27 oktober 20.00 uur
Zaterdag 28 oktober 20.00 uur
Zondag 29 oktober 14.00 uur

Meer informatie volgt. Houd één van deze data vrij!!!

Vormselviering

16 Vormelingen hadden zich dit voorjaar voorbereid op het Heilig Vormsel. Op zaterdag 17 juni kwamen zij met hun ouders naar de H. Johannes de Doperkerk in Keijenborg, waar werd kennis gemaakt met de vormheer Monseigneur Woorts. Hij liet aan de vormelingen zien wat hij in de viering zou dragen en gaf uitleg waar alles voor diende.

In de plechtige en feestelijke Eucharistieviering ontvingen Mathilda Bakker, Félice van Basten Batenburg, Frederique van Basten Batenburg, Britt Besselink, Sietse Blankes-tijn, Balder van Geffen, Rosa Groenevelt, Jans Harmsen, Juliëtte Hermsen, Jolien Koerhuis, Milan Pardijs, Florian van Rossum, Maud Schennink, Lodewijk Snellaars, Fleur Wensink en Wouter Wijffels het Sacrament van het Heilig Vormsel.

Tijdens deze viering hadden een aantal vormelingen en een ouder ook een aandeel. Het koor 2Gether o.l.v. Marcus Jansen verzorgde de zang. Aan het eind sprak één van de ouders woorden van bewondering en dank uit voor de parochiële werkgroep Vormsel en pastoraal werker Marga Engelage-van Langen voor de goede en plezierige voorbereiding van hun kinderen en kregen zij namens alle ouders een mooie bos bloemen.

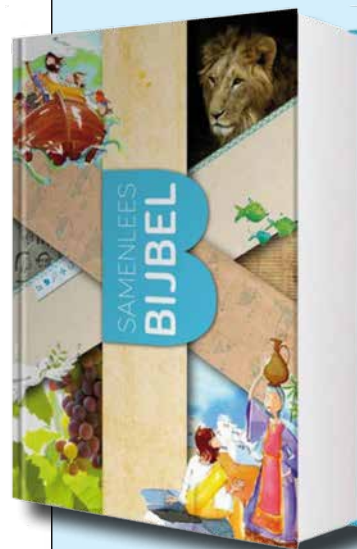

Communieviering in Borculo

Voor Amber Klein Braskamp, Gijs Markerink, Max Mensink, Yara Pardijs, Sibe Ribbers, Jurre Roessink, Alessandro Rood, Selina Roorde, Fleur Stokkink en Maartje Vaarhorst was 14 mei een heel bijzondere dag. Zij deden toen hun Eerste Heilige Communie in een feestelijke Eucharistieviering, voorgegaan door pastoor Harry Scheve, in de Onze Lieve Vrouw Tenhemelopnemingkerk in Borculo. Alle kinderen van harte gefeliciteerd!

Marga Engelage-van Langen, pastoraal werker

Samenleesbijbel

De Samenleesbijbel is een bijbel voor gezinnen. De Samenleesbijbel bevat de complete Bijbel in Gewone Taal, aangevuld met 500 pagina's extra materiaal voor kinderen van 8 tot 12 jaar. Deze gezinsbijbel staat vol met weetjes, kaarten, spelletjes, gespreksvragen en liedjes. Zo komen bekende en lastige verhalen uit de Bijbel dichtbij. De Samenleesbijbel helpt kinderen en hun ouders om samen de rijkdom van de Bijbel te ontdekken en te ervaren. Voor meer informatie: www.samenleesbijbel.nl

'Mam, mag ik lezen?' 'Je moet wel de informatiestukjes lezen hoor, die zijn het leukst!' Zomaar wat opmerkingen die de kinderen van Janneke Burger regelmatig maken als de Samenleesbijbel op tafel komt.

De hoofdredacteur van het gezinsmagazine Jente schrijft over haar ervaringen met de Samenleesbijbel in haar gezin. 'Ze hebben bij de Samenleesbijbel zo hun best gedaan op allerlei creatieve opdrachten: lichtjes maken, hartjes vouwen, bomen tekenen. Maar mijn drie boekenwurmpjes blijven toch de informatieve stukjes het leukst vinden. En de vragen natuurlijk! Elke keer weer zijn we verrast over de gesprekken die een paar simpele open vragen ons geven.'

Jong Onderweg nodigt jongeren uit

Jong Onderweg is een enthousiaste club jong volwassenen die met elkaar over zingeving en geloof praten. Allerlei onderwerpen en thema's kunnen aan bod komen. Aangezien de groep kleiner is geworden door verhuizing en studie van een aantal leden

willen we de groep graag uitbreiden met nieuwe jongeren die mee willen doen. Momenteel komen we eens in de twee maanden bij elkaar. Heb jij zin om mee te doen?

vertrouwen
in de toekomst

Lijkt het jou leuk om eens te komen? Ben je tussen de 18 en 36 jaar? Of wil je er eerst meer informatie over? Neem dan contact op met pastoraal werker Marga Engelage-van Langen, mail m.engelage@12apostelen.nl, of bel of WhatsApp 0629405303

De eerstvolgende bijeenkomst staat gepland op 25 oktober van 20.00 tot 21.30 uur.

Terugkomviering

21 mei ontvingen Esther Bikkel, Pieter de Groen, Annelise Helmink, Gijs Hermans, Julia Kosakowicz, Doortje Leerkes, Boas Migo, Leonie Rouweler, Merijn Ruijter, Ties Spekschoor, Jasmijn Steenkamer, Joshua Versteeg, Aniek Wijffels en Orthance Yaragwira uit handen van pastoor Harry Scheve hun Eerste Heilige Communie in een feestelijke viering in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen.

De Communicanten uit Joppe, Lochem, Vorden en Zutphen zagen elkaar terug in een terugkomviering in de Onze Lieve Vrouw Tenhemelopnemingkerk in Joppe op 25 juni.

In de viering hoorden de kinderen het verhaal van de kikkers, die, doordat ze maar bleven volhouden en moed houden, zichzelf konden redden uit de melkkan. De oplossing was zeer verrassend. Ook was er een verhaal van de herder en de vrouw, die maar bleven volhouden met zoeken en het schaapje en de munt hebben teruggevonden. Na de viering was er een geslaagde picknick. Er werd heerlijk gesmuld van de lekkere dingen, die iedereen meebracht. Er werd gedeeld en er was genoeg voor iedereen.

Marga Engelage-van Langen, pastoraal werker

Het gemengd koor Cantemus Domino uit Vorden

In de Antoniuskerk in Kranenburg heeft zeker vanaf 1884 al een herenchoor gezongen dat de naam Cantemus Domino (zingen voor de Heer) droeg. Eind jaren zestig van de vorige eeuw is er vanuit de katholieke vrouwenbond in Kranenburg een dameschoor opgericht, vooral om te zingen tijdens huwelijksvieringen en uitvaarten. Vanuit het herenchoor kwam al snel de vraag of er niet wat samen gezongen kon worden. Vooral de heer Teun Wissink, organist en dirigent van het herenchoor, had hier wel oren naar want er kon dan vierstemmig gezongen worden. Zo kwam in 1974 het gemengde koor Cantemus Domino tot stand met ongeveer veertig leden onder leiding van de heer Teun Wissink.

In Vorden werd in 1964 de Christus Koningkerk geconsecreerd en ook hier werd er al snel een klein gemengd koor opgericht onder leiding van de heer Bennie Wissink. Dit koor is in 1979 samen gegaan met het koor van de Antoniuskerk. Zo ontstond er een groot gemengd koor. De repetities waren in de zomer in Vorden en in de winter in Kranenburg. Doordat er ieder weekend in twee kerken vieringen waren was het hard werken voor het koor. Er werd dan ook nog vaak afzonderlijk gezongen, het meeste door de heren. Waren er zaterdagavondvieringen dan zongen de dames. Maar tijdens de feestdagen werd er volop vierstemmig gezongen. Vooral met Kerstmis waren het drukke dagen. Een nachtmis in Vorden, dan nog een in Kranenburg. Eerste Kerstdag een hoogmis en de heren zongen dan nog tijdens de mis op Tweede Kerstdag. Na de sluiting van de kerk in Kranenburg werd het wat rustiger voor het koor. We zingen nu twee keer in de maand in de Christus Koningkerk.

Verschillende dirigenten en organisten hebben door de jaren heen hun medewerking verleend aan het koor, de laatste vijftien jaar is mevrouw Ans Strik de vaste dirigent. De heer Ernest Koers is al enkele jaren de organist. Vanuit een periode van meer dan veertig leden heeft het koor nu nog negentien leden. Natuurlijk zijn er in de loop der jaren enkele mensen gestopt bij het koor maar de meeste leden heeft het koor in die ruim veertig jaar verloren door overlijden. Het waren er te veel en vaak ook te jong. Veel is er gebeurd en veranderd in de afgelopen 43 jaar. Het koor is steeds in staat geweest om flexibel om te gaan met de vele veranderingen in de kerk wat betreft vieringen en kerkmuziek. Van een periode met een vaste pastoor die alles regelde en waarin vaste gezangen tijdens de missen gezongen werden naar een tijd van iedere week andere soorten vieringen en voorgangers met andere wensen.

